

19/10/73

5

סיכום פגישת ראש המשטרה
עם ראש המטה

11/1973 זכ 11/1973

מדינת ישראל
גנזך-המדינה

עיון מוגבל עד תאריך
לבדיקה נוספת בתאריך

סיכום פגישת ראש המשטרה
עם ראש המטה

7017/1

43-4

א

שם: סיכומי פגישות ראש המשטרה - כלל

7017/2 - א

מזהה פיזי
מזהה לוגי
כתובת

43.4/1 - 2

18/06/2006

03-312-05-07-06

שם תיק: סיכומי פגישות ראש המשטרה - כללי: שיחות
ראש המשטרה גולדה מאיר בארתיב

7017/2 - א

מזהה פיזי

מזהה פריט R0002rw

03/11/2020

תאריך הדפסה

כתובת: 3-312-5-7-6

2

לשכת ראש המוסד

אשר הוא

היה אצלנו
אשר הוא
קולנו.

כבר

היה

היה
היה
היה

מס' 390/15
מס' 390/15

אל : **נח**
מאת : **מדינת ישראל - משרד המשפטים**
מגישת רוחיים - **מדינת ישראל** נכחו **מדינת ישראל** ו**התגרים**, אלופ
דיב וקמצ לצד רוחיים.

1. הפגישה התלה ב-1015 ונסתיימה ב-1130 והתאפיינה באווירה ידידותית. דו"ה השיחה ניתב כאנ בהרחבה.
 2. רוחיים פתח וסיפרה כי עמדה אמט שפחמי, עד החוצ המצרי, טענ בפני מארחיו האמריקניים כאנ כי התמונות שהופיעו מסורה בגדה המערבית של התעלה היו מזויזפות. **מדינת ישראל** העיר כי נראה שקשה לדבר אמת בעולם הדיפלומטיה. **מדינת ישראל** התרה חלוקה אחריו ואמר כי בשל האמצעים טכני שירותי המודיעין, יינזהרים דיפלומטים לדבר אמת.
 3. רוחיים הודה על הסיוע הרב **מדינת ישראל** הגיש לנו בעת המלחמה. **מדינת ישראל** הגיב באמרו שאינ רוחיים הייבת תודה זו. **מדינת ישראל** חייב תודה גדולה לטוסד ולרמכד על הסיוע שניתנ לו בצורת מודיעין חיוני **מדינת ישראל** עוד אמר כי לדעתו נועד לשירותי המודיעין הפקיד חשוב בסיומ מערכות יחסים, ללא קשר ותלות בתנודות של היחסים במישור הדיפלומטי.
 4. רוחיים **מדינת ישראל** התייחה לנושא הסובייטי ואמרה כי מנסיונה ברור לה כי אינ מבינים את ברהם במערב. זו לא מדינה נוספת בעולם - זו מלנכה אחרת לאמרי. היא סיפרה מחויותיה האישינת במוסקבה, עת היתה נציגה הראשונה של ישראל בברהם.
 5. רוחיים ביטשה הערכת **מדינת ישראל** למדיניותה של ברהם. **מדינת ישראל** אמר כי יסובייטים מנהלים מדיניות של הליכה בו-זמנית בשלושה נתיבים:
(א) הדטנט.
(ב) בניית מערכ טילים באליסטיים חדישים.
(ג) מדיניות של מעצמה במזיית.
- לעיתים נגלית סתירה בין שלושה נתיבים אלה וסתירה זו נדמ יושבת. הסובייטים חפצים מאוד ביהרונות הדטנט ובו-זמנית חפצים למלא פונקציה של מעצמה-על במזרח התיכון.
6. רוחיים טאלה אמ יש משהו בברהם שבאמת מאמין בכנות בדטנט, וכי יש במדיניות זו משום שינוי מהותי במדיניות ברהם. **מדינת ישראל** השיב כי ניכרת אצל ברהם נסיגה מהמדיניות ההרפתקנית שאיפיינה את תקופת סטאלין ובמידה מסויית גם את תקופתו של כרוטצ'וב. יש במוסקבה המאמינים שיוכלו להנות מהאווירה השונה השוררת במערב כתוצאה מרוה הדטנט. הם סבורים שיוכלו להיעזר בטכנולוגיה המערבית - ואמנם היו לברהם בעבר כשלונות המורים מאוד בתחום זה. יש גם במוסקבה הסכירים בככ שבידי ארהב וברהם יחדיו האמצעים להשמיד את העולם וכי עובדה זו מטילה אחריות ומהייבת. הם סבורים שצריך לחיות עם מצב זה. ברור עם זאת כי סיימים גם מוטיבים חזקים של גאווה רוסית, בסיסי אידיאולוגי = קומוניסטי איתנ והכרה

המורה שבויינו, שבויים עבורנו הם ערכ גדול. אנו היום בנושא שבויים
כמוכם, אנו כולנו משפחה אחת, אצלנו יש ערכים מוסריים שאנו דבקים
בהם. אין אנו משאירים מצועים בעדה הקרב וחשוב לנו לאסוף חללינו.
אנו יודעים שהטורים יורים והורגים שבויים. אנו לא א לא נוכל להיות

עם מצב זה
17

הגייב שהעמ האמריקני מתייחס לנושא השבויים כפי שאנו
מתייחסים לו. הם השבו בויטנאם כי נושא השבויים צריך להיות נפרד
מנושא המלחמה אבל צטט טוג האנטיים נאחז ואנחנו עוסקים עמם, רואים
שבויים מנופ ומכשיר גמר צטט.

18. רוחיים סיפרה כי נודע לה שפחמי אמר כאנ בנושא השבויים כי אין
למצרים ענין בשבוייה שהרי יש במצרים בעיית עודף אוכלוסיה. היום
מפרידה בין יחס ישראל ומצרים לשבויים. אלופ יריב העיר כי ממגעיו
עם הגנרל הצעיר הוברד שאין להם גם ענין בחללים.

19. רוחיים הזדה לענין היוקרה ואמרה שהצענו עיסוק שיירות אספקה
הורה שחרור שבויים והסרת הסגר מבאב=אל=מנדב. האם זו השפלה שאלה

FACE SAVING

רוחיים.
20. אלופ יריב נאל בנקודה זו אמר XXX פאטו שאינג XXX לדאת, יסיר
הסגר הנפט. השיב שהעריכו שהיה בעיית הסגר בנפט גם אילו לא
פדא המלחמה. לדעת **17** יש להיבט הנפט המזתי הייצע כדי עשה

אחוזים על צרכי הדלק של ארהב. משל סדרי הזיקוק ישפיקו הסחורה במיוחד
על נושא ההסקה בחורף בצפון מזרח ארהב, וזה הופכ גורם פוליטי פנימי.
אם יהיה XXX פאטו שאינג XXX, אפשר יהיה להסתדר. עמדת ארהב היא לכבד
את צרכי הבטחון של ישראל ולפתור הבעיה מנקודת ראות ערבית באופן
שלא תהיה השפלה. באם תושג מטרה זו, תשתנה הדעה בעולם הערבי על ארהב,
ויוסר הסגר הנפט.

FACE SAVING

21. רוחיים אמרה כי לפי הידוע לנו, לא יזמ סדאת המלחמה רק כדי
לצלוח התעלה. כוונתו היתה לחרר ייחאדמות הכבושות. רוחיים שאלה
למה לא ילחצ סדאת בעזרת הסובייטים (שלא השאירוהו חליטה ללא ציוד)
כדי להשיג מטרה זו.

(המשכ יבוא) ==

22. השיב שלפי הבנתו היתה מטרתו הראשונה של סדאת לצלוח התעלה ולא להגיע לגבול 1967. ראונו היה לעבור התעלה ואז ללחוצ מנקודה זו לפתרון בינלאומי של הבעיה. ברור שאילו הצליחו כוחותיו, היו מתקדמים יותר. ניכר שהארמיות השנייה והשלישית עלו בזהירות ובתחמקות בתהילה, מוכיחים שהיה מוגבל ברצונו. אילו ניתג היה להגיע למצב בו יהיוסף לסדאת שטח באופן שיוכל להוכיח כי נגולה הדפת 1967, סבור ^{21/1} שמובטחת לנו מנוחה יחסית לתקופה ארוכה. ברור כי העימות בינינו לבינ הערבים היה נמשך אם בנסיבות שונות וקלות יותר. אחרי 1967 הגיעו המצרים ל-1972 ואז סילקו את הסובייטים ממצרים. הם צריכים להיות בסיני ואתם זסוקים לבטחון. הם הייבים לצאת יימחוקפסאיי עלתוכה נדחקו.

23. רוחיים הגיבה פסדאת יודע שאינו אנו הפצים בסיני. בשעתו יכלו נאצר וסדאת לקבל מאתנו הרבה מאוד. אפילו עכשיו אינו אנו הפצים בכל סיני, אם סדאת מכריז ייאפ ועל אדנהיי ולכן יהיו מלחמות נוספות.

24. אמר שלא דווקא. אם יתוצו כוח הדיום בינותינו, יכול מצב כזה להימשך זמן רב מאוד. הנה הגבול הזמני של קוריאח ליים ערדים שנה, כו התחום בתוכ גרמניה הפכ לגבול בינלאומי, בו ישנאמ פרמ נתיצב הקו אם ישלו סיכויים.

25. רוחיים אמרה שנניח כי לא נחזור לכו 22 אוקטובר שאיש אינו יודע בדיוק היכן היו. השיב שהוא מבינ טקטינינו פיתחו ^{21/2} **MOMENTUM** ^{21/3} **XXX** מהמונתמם **XXX** בשטה מאז 22 אוקי ודבר זה מובנ לו.

26. רוחיים חזרה לענין המעורבות הסובייטית ושאלה אם סביר שהסובייטים יתפסו הארמיה העלשית במסוקים. אמר שאם תתחדש המלחמה יתחילו הסובייטים כודם כל בהגנה אוירית סובייטית על לב מצרים וסוריה. ברור כי במטרה זה יגבר מטעם המעורבות הסובייטית ומשקל היוקרה הסובייטית יגבר אפ הוא. זה יקרה אם תתמוטט הפסקת האש, ואינ זה אשנה מבחינה מקותית מי בעצמ יפר הפסקת האש תמיד יהיו האשמות והשאמות=נגד.

תשוב כאנ מה תהיה התוצאה. חזכיר כי בתחילת המלחמה טענו המצרים שישראל החלה במלחמה. נקבע בודאות שהערבים, הם שיזמו המלחמה ופתחו בה. הגביר יאל מה יקרה אם תוארטיית, נחזור לכו 22 אוקטובר. האם

שישראל החלה במלחמה. נכבד בודאות שהארמים, הם שיזמו המלחמה ופתחו בה.
27. הטגריד שאל מה יקרה אם תיאורטית, נחזור לפני 22 אוקטובר האם
לא תעודד נטיגה ישראלית זו את הסובייטים להתערב עוד יותר. השיב **קואני**
בטלחה. לדעתו אעד זה יביא להורדת פרופיל המעורבות הסובייטית,
ויגבר דפו הדפנטי במדיניות הסובייטית.

28. אמר, **קואני** במענה לשאלה נוספת של רוחיים שיתכנו אולי
XXX AMBIGUOUS SITUATION שיתפתח XXX של מעורבות סובייטית שבהם יקשה על
ארהב לטפל.

29. רוחיים שאלה מה תעשה ארהב במצבים אלה. השיב **קואני**
XXX THIS WILL DEPEND ON THE TOTAL SITUATION תחילת דופנד הנ תחו התחל שיתפתח את תחו תימו. תחיש
צילל בו הונרזיש פרובלום. לאשת צווכ צו שחצוד תהא צו צילל בתה
דלוראנו שהעיות פקרוט ינ תחו ארוה אXX. **קואני**
30. שאל אם לנוכח מה טקרה באפריקה, יוכל **קואני** לזייע
C.I.A. THE SOVIET UNION WILL NOT TOLERATE
C.I.A. THAT HE SHOWS THAT HE
C.I.A. SOVIET FORE IN THE AREA.

הפעלת המשאבים המודיעיניים שנוהרו בטסה. רוחיים אמה שערונות
אינה מתנגדת ונוטא זה חייב להיות נדון בין המוסד **קואני**. בנקודה
זו ביטט **קואני** הדיפגש עם **קואני** בקרוב לשיחה.

31. אלופ ירים אמר שחבריו לעבר ישאלוהו בארץ לגורל הבקשה
ל-XXX אירבהרנ שיגירת סאפאביליחז XXX. השיב שחנוטא בטיפוס
AIRBORNE SIGINT CAPABILITY

32. **קואני** אמר כי התרוכ שהוא **קואני** קיבלו מאלופ גור היה חשוב
מאוד עבורם. הוא יודע שהיו בעבר בעיות של דליפות. הוא מבטיח לרוחיים
ואגירת שלא השמייע לאיש מלה מתרוכים אלה ובקשתו כי יוחזק בתמונה
כי זה חשוב לו מאוד.

33. בסוף השיחה הזמינה רוחיים את **קואני** לבקר בישראל. השיב **קואני**
כי שמע רבות על הארץ מפי בתו שנפטרה לפני כחודש ואמר שיקרה בסיבוצ
בית קשת. הוא ישמח לבוא ארצה ביום מן הימים. **קואני** איתל לרוחיים
באלחה ובכ נסתיימה השיחה.

34. הערות **קואני**
(א) מסר לי כי **קואני** בא לפגישה מדיונ שהתקיים בראשות **קואני**
(ב) אמר שהשיחה הרשימה מאוד את **קואני** ואת **קואני**
(ג) רוחיים יצאה בהרגשה טובה מהשיחה וחשה כי סיבלה תשובות כנות
בנוטא הסובייטי, שהוא נטרד אותה בשעות אלה. ארחיב הדיבור
בנפרד על היבטים אחרים של הנוטא הכולל. שבוע טוב. ==

ביקור ראשי המשללה בארצות המרית
(נקודות למכום)

הדו"חות המלאים על הסיחות מדברים בעד עצמם ועל כן נצטמצם כאן במכום בנוי לפי נושאים.

א. ב ר י ה " ס

ארה"ב מרגישה שעליה למלא התחייבות נשיאותית לכרז' נייב בענין הארמיה השלישית. מכאן עמידה הנוקשה בסיחות עםנו. יציאה ידי חובת התחייבות זו פירושה : א) סידור ענין האספקה באופן שלא יוכלו למצוא פגם בסידור; ב) חזרה ישראלית לקווי של 22 אוקטובר (או כמינימום, אשר אין בטחון שהסובייטים והמצרים יסתפקו בו, הצהרה ישראלית בדבר נכונותה העקרונית לחזור לקווי זה וניהול סיחות עם המצרים בענין מימוש העקרון).

הסובייטים הציעו לאמריקנים הטבוע שיגור צוות משותף (אחד מכל אד) לאיזור למעקב אחר ביצוע החלטות מועכי"ט או טהו דומה (לא ידוע לנו מה בדיוק תכלית צוות זה לפי הגדרת הסובייטים). האמריקנים הצליחו לבטל או לדחות ענין זה ע"י כך שהניעו המצרים להתנגד להצעה. הסובייטים הציעו בזמן האחרון גם הצעות אחרות (למשל, כוח אמריקני-סובייטי מסותף לאזור) וארה"ב הטיבה בשלילה. העצבנות ועמה כנראה התקיפות הסובייטיות גוברת וההערכה של נפחלי היא שצפויה סערת קרובה. סערה זו תבוא זמן קצר לאחר שתכשל שליחותו בקהיר. הסיטנים לכך שפני הסובייטים לנקיטת פעילות דיפלומטית בקרוב הם רבים ונפחלי מציין שעמיתו המקומי איננו מאיר תנים ומרבה להקטר עמו עוד.

העובדה שנפחלי, באישור הנשיא, מנסה להרחיק את המצרים מעל הסובייטים בכל הנוגע לטפול הדיפלומטי מנסיפה ללא ספק שפן על המדורה כנוסקה, כשם שההערכה שם שניקסון במצב מעורער אף היא מעודדת את הסובייטים. כאשר לצעדים המתוכננים ע"י הסובייטים במועכי"ט ומחוצה לה, הרי הם מתוארים בדו"חות על הסיחות ואין צורך כי אחזור עליהם כאן.

א ר ה " ב

חולשתה של ארה"ב נובעת מסני טעמים :

(א) ארצי - חולשתה הנוראה של הנשואות ומטבר האיטון הסוטאלי המאפיין את היהודים בין הנשוא לעם;

(ב) חולשתה בפריסים צבאיים חיוניים. טנקים, למשל, להעברה למדינה ידידותית.

עקב החולשה הראשונה אמר לנו הנשוא טאין הוא סבור שכוחו לנקוט טוב עמדות דומות לאלה שהוא נקט בהן כשלושת השבועות הראשונים של המלחמה (לפי מה שהוא מונה בעצמו נקט הוא

כשלושה צעדים חיוניים לישראל : 1) ע"י דחיית הדיון במועבי"ס כדי לתת לישראל

שהות לזכות בהישגים גשדה הקרב; 2) הרכבת האוירית; 3) התייצבותו מול בריה"ם בעמות

ב-24 באוקטובר). באשר לאספקה בעתיד הרי גם אם נניח הנחה אופטימית שהוא לא יבצע

את איזו להפסיק את האספקה לישראל אם תתחדש הלהיטה עדיין נטארת העובדה שכריה"ם

יכלה לספק, למשל, 1500 טנקים למצרים וסוריה כשבועות האחרונים בעוד שארה"ב לא יכלה

לספק לישראל אלא פחות מ-250 טנקים. המחסנים האמריקנים דלים בפריס חיוני זה ככפריטים

(ארה"ב לא יכלה)

אחרים.

ארה"ב נתונה בלחץ כבד ביותר מצד כל מדינות איחפה ובראש וראשונה כריסניה. לא פחות מזה מדאיג אותה לחצה של יפאן שהלותה כנפט מזרח היכוני היא מוחלטת.

טועק נוספת המכבידה על ראסי שממל היא נושא הנפט. חברות הנפט האמריקניות מפעילות לחץ

בלתי מוסק והצליחו כנראה לשכנע שצפוי חורף קפוא עצמות לא רק באירופה אלא במידת מה

גם בארה"ב. באחד העתונים נאמר שאפילו סנטור ג'קסון מודה כי הוא לא ידע שהמטבר יורגש

במועד קרוב כל כך (3 שבועות). קביעה זו היא ירבת חסיבות גם אם הסנטור הדגול, ירדה

של ישראל, איננו מסיק ממנו טקנות לרעתנו.

כאילו לא די באלה רואים ניקסון וקיסנינג'ר את מפעל חייהם - את הדטנט עם בריה"ם בסכנה.

וזאת טעה טבוהיטג ידיהם שלב נוסף בהדברות - שלב של צעידה מטותפת לעבר הסדר בין ישראל

וערב בחסות מטותפת של שתי מעצמות העל. כגלל ההחלטות העניינים שלאחר ה-22 אוקטובר חשה

ארה"ב שהיא *in the wrong*, שהיא נשלה על עצמה התחייבויות כלפי בריה"ם

אשר קיים חשט שהיא לא תוכל למלאן.

הטעת ליציאה מן המבוי הסתום הזה, אליבא דקיסנינג'ר, הוא כסתו בירות, בקהיר ובירוסלים.
ואם יצליח להזיז בירות אלה, ולו במקצת, הרי מעלה הוא מחדש את הספול בסכסוך על הדרך
הנכונה. בעזרת מצרים, כך סבור הוא, יוכל הוא, לאחר מכן, ללכת בדרך זו כשותף ראשי
כטבריה"ם צועד רק במרחק מה מאחוריו.

אם טקטיקה זו (קיסנינג'ר מעדיף לקרוא לזה אסטרטגיה) המטל הרי לא רק שאין הוא הוטף
לגורם הטוביל במאצעי יישוב הסכסוך, אלא קיימת חזות קשה של משברים, עמותים והסתללויות
ארועים שהוא חושש מהן ביותר.

אין ספק שהמזכיר-הסך הרבה כדעתו כיצד עליו לפעול על מנת שלא לשבור את הכלים במצרים,
אלא להימך כיצד יגביר התקוות בקהיר שמצרים תזכה לקבל באמצעות ארה"ב מה שנעלם ממנה
מאז 1967: "טחחים" (אולי לא כל הטחחים).

ס ג ר י ם

קהיר לא נואטה אף פעם מארה"ב כאמצעי חשוב להשגת יעדיה. שיטתה הקשר לכך היא שיטת
"החום והקור" אך ככפעמים קודמות מעוררת היא תקוות כואסינגטון כי באמצעותה ניתן יהיה
לארה"ב להשיג כמה יעדים:

- א) להשיג את לחצי הנפט (המפתח לריאד הוא גם בקהיר);
- ב) להגביל את כושר התמרון הסובייטי ככל שארה"ב ומצרים מביעות להבנות יונות לאורך
הדרך;
- ג) התקדמות להסדר ערבי-ישראלי.

הקור הנקוט בידי מצרים הוא נוקשה ותקיף אך נותרים סדקים סובייטים דרכם מנסה הדיפלומטיה
האמריקנית לפעול. טועדי הזמן שמצרים מקציבה לארה"ב לפעולה הם כינימליים דבר שמגדיל
את המתיחות אך איננו מונע, לדעה ארה"ב, אפשרויות פעולה.

הפתוי להכניס טריז, בגודל כלשהו, בין מצרים לכריה"ם לא רק שהוא קוסם לארה"ב אלא הוא
נראה בר ביצוע.

ס כ ו ס

הניתוח דלעיל הוא מבוסס בעיקר על דברים ששמענו מקיסנינג'ר. הוא ינסה בקהיר להשיג עבורנו את שחרור הסכויים וביטול ההסגר המורה ארגון אספקה מסודרת בפיקוח או"ם וישראל. כאשר לקוח ה-22 באוקטובר הוא יוסמך לומר - וזאת רק לאחר שרוה"ם תקבל את אישור הממשלה - כי ישראל תהיה נכונה לדון בטאלת'הקור הזה בחלק מטאלת הפרדת הכוחות. יתכן גם הוא יגיע לסכוי סתום יוסיף/דעה עצמו, מבלי לחייב בכך אותנו, כי הוא ינסה להכניע את ישראל להסכים עקרונית לחזור לקוח של 22 אוקטובר ולנהל סו"ס עליו עם המצרים. גם את ההצעה הזו הוא יביא בפני המצרים (כאילו על דעה עצמו) בתנאי שסמיך אותו לכך.

קיסנינג'ר מעריך את סכויי הצלחתו כקטנים ביותר וטוען שאם ייכשל, פירושו של דבר שהסכויים לא יסוחררו, ההסגר לא יבוטל וטמילא סאז לא תסכים ישראל להסמך האספקה לארמיה השלישית במקרה זה יתחולל משבר חמור אשר בו לא תוכל ארה"ב למלא המקיד לסובת ישראל.

לעומת הנ"ל יצויין סידידי ישראל בארה"ב מוכנים להתייבץ לימינה ולעודד את הממשל לנקיטת עמדות אזהרות לנו ולבטח למנוע מהממשל את ההרגשה שעליו לנקוט עמדות פסיביות או שליליות כלפי ישראל, משום שאין לישראל תמיכה בארה"ב.

הערת סיום

הרושם ברבעי טובה אלה הוא שבממשל כבר חודרת ההכרה שלא אלמן ישראל בארה"ב, דבר המחייב את הגטיה וגם כקל עליו. הרושם הוא כמו כן כי הסוכיר יוצא לקהיר כאוטס יות'מכפי שהיה הדבר לפני כ-12 שעות.

מרצני 11
מרדכי גזית

ניתוח זה נרשם בתמוזן וללא אסטרות לבדוק עם הגרים אחרים אם הוא נראה להם. עם זאת, אקסאק הקוותי היא שיש בניתוח כדי להקל על ההתמצאות בנכפי חומר הדעות הרב שכלול בחיך זה.

(7)

נספר לסיסקו ב-051540 ע"י אלוף יריבו:

- 1. We want, from the Syrians, on a reciprocal basis,
 - a. the list of all our POWs
 - b. A Red Cross visit to all our POWs
 - c. The release of all wounded POWs

2. We want from the Syrians the release of all our POWs.

In return we are prepared:

- a. To accept the return of civilians (approx. 15000) to the villages that were abandoned by them, in the area taken by the I.D.F. beyond the 1967 cease fire line.
- b. To hand over to the UN (observers or emergency force) the posts on Mt. Hermon occupied by the I.D.F. beyond the 1967 cease fire line.
- c. We are not prepared to hand over the post on Mt. Hermon on the Israeli side of the 1967 cease fire line, occupied by the I.D.F. since the six-day war.
- d. To release all Syrian POWs.

The UN will not hand over the post to the Syrians

a, b, c, and d of (2) are a package deal and will be implemented simultaneously.

MINUTES OF MEETING ON NOVEMBER 2nd, 1973 BETWEEN
PRIME MINISTER GOLDA MEIR AND SECRETARY OF DEFENSE
JAS. R. SCHLESINGER

Participants:

Schlesinger, Clemens, Hill, Moorer, Wickham

Meir, Dinitz, Yariv, Gazit, Lior, Gur, Dror.

- Meir This is the fifth war of Israel. When we had the first war we were all young and a few. We had less families and we did not have against us such well organized armies. This time we had against us masses of soldiers, enormous quantities of armament, planes, missiles - it was completely different. The fact that we did not take advantage of our right to defend ourselves by starting it, was very expensive and costly for us. We lost the lives of our dearest children
- Schlesinger You did poorly at the beginning but it is understandable
- Meir If we would have been at the 67 borders, the Syrians would have swept the valley. It would have been a horrifying experience. Thank God the table turned in time. But, we paid for it very dearly.
- Schlesinger If you would have had better intelligence the heavy surprise could have been avoided.
- Yariv It was not lack of information. It was a wrong assesment.
- Meir Now, hoping that the war is over, we have to think about the future. I brought with me Gen. Yariv fresh from the frontline to help me in presenting the military side.
- Yariv We know that the actual policy is replacement. Our studies brought us to the conclusion that we need reinforcement of our potentials. The previous ratio of equipment is not satisfactory any more. The enemy possesses most sophisticated weapons; Electronic Warfare Equipment, Aircraft, Air Defense, Guided Missiles.
- Schlesinger There was a tendency on your side to be scornful about anti-tank weapons. We did not feel much pressure in your requesting it.
- Dror I am sorry, Sir, but this is not true. We have approached you for two types of anti-tank weapons - the LAW and the TOW systems. The LAW was approved shortly before the war. The TOW was not approved.

Schlesinger There was a problem of our own. We did not have stocks, because Congress postponed the production of TOW.

Yariv We need much higher level of stock of ammunition. For our local production we need your assistance in raw materials, parts. If you help us in our production, we may save you probably in the future and reduce our request for immediate help.

As to major items - we have three main problem areas:
a) Information and location systems (SR-71, SLAR etc.).
b) Strike capability - stand-off weapons, extended Hobo, Walleye, Standard ARM, A6B, Condor, laser guided bombs and aircraft (F-4, A-4).
c) Armor.

Schlesinger The Syrian and Egyptian forces are badly battered. From your experience, how much time will it take them to retrain and reorganize their units?

Yariv We have witnessed very strong efforts to do it quickly. Restablishments of units in Syria is quite fast. Maybe sometimes at the expense of quality, but fast.

Schlesinger The Moroccans are withdrawing.

Yariv They did not present any problem.
To sum up - after receiving the Russian reinforcement, the Syrians have 1,800 tanks and the Egyptians 2,000. We have including the 210 tanks you approved - 1,350.

Schlesinger If I understand well the timeframe of reorganizing units in Syria and Egypt would be 3 to 4 months.

Yariv Yes, they could have their armament formation back in good shape in February 1974.

Another problem are the APC's. We asked for 2,000. We need them because this is the only type of terrain crossing vehicle with which we can move our forces. Two more points I would like to emphasize:

- a) We need on-going support for our equipment in spare parts and accessories.
- b) In order to step up our local production, we need from your stocks raw material and manufacturing items.

Schlesinger Do you have any problems with the Centurions?

Dror We can buy parts in England and we would need your assistance in encouraging them and transmittal to Israel. I hope we shall have your assistance in such a project.

Schlesinger There are some restraints. Some equipment are new and scarce. The new Phantom versions are non existent in stock in substantial quantities. Inventories were drawn to where the Air Force was after the Vietman War.

Schlesinger
cont.

Tanks M-60 - same as above - production is low and we have taken away from our regular units whatever was available. It will take up to 30 months to replace and produce tanks. Your war has been a highly consumption war for us too. We have problems on the Hill. We have inventory problems mainly in advanced equipment (F-4, TOW). We shall have to look very carefully, but sympathetically to your requests.

As to the high numbers - we drew substantially on our forces. We did that in Germany and it caused us political problems. But, this is secondary.

We have our own political problems in the US. Inventories have been low after the Vietnam War.

We would be guided by the new national policy which is replacement. The degree and speed will be dependent on inventory. We will be guided by the political perspective as to other than replacement - achievement of settlements in the Middle East.

These are the constraints - inventory, funding, national policy.

Yariv

On the political issue it depends on the other side too.

Schlesinger

We understand that. There are not any presuppositions on what your rivals or their sponsors may be inclined to do. This function will have to be considered. There is no intention of outside powers to impose a settlement. But, after 25 years face to face negotiations are needed.

Yariv

I am the only one who had this experience of negotiations.

Schlesinger

I heard about atrocities by Syria.

Meir

With Syria we have bad experience. They are worse than Egyptians.

Yariv

We would very much like to see movement in negotiations. Stand-off equipment is very important for us.

Schlesinger

Gen. Gur asked for Helicopters of one type in a quantity ten times more than we had.

Condor is still in development phase.

Some of the equipment you requested have never been put in production. Do you want to experiment with it?

For F-4 the capability is of slattered version plus policy of replacement.

Yariv

Could we have trade-off F-4 for stand-off?

Schlesinger/
Moorer

Extended Range Hobo, Walleye - we have no large inventory

Schlesinger/
Moorer
cont.

or war reserve in these.

We have been shocked by our inventory because of your requests.

The House has not helped us. The Senate is more helpful.

The cost of our jets to you is less than that of replacement forces. We do not know if we will be able to replace the equipment we gave you because of the Hill's position.

We do have serious inventory problems.

Moorer

Financing and lead time are both involved. Problems cannot be solved overnight.

Schlesinger

Sidewinder - we hesitate to tell you how much of our inventory we gave you.

Gur

Extended Hobo, Walleye - we only need very few because tactics are such that we need only a small number to silence at the beginning of the bombing enemy anti-aircraft positions

Schlesinger

We shall look at it with relation to inventory. Vietnam War caused severe constrictions on our budget and inventory. Congress did not move to compensate. The Middle East resupply was not expected. Even the production of resupply of equipment which was given to Israel has not been approved.

Meir

As to policy guidance. We do not have to repeat that we want peace. The other side must not feel that we entered negotiations without readiness. It maybe a question of hours and days until fighting brake again. There is no dangerous urgency of negotiation. The other side gathers strength. We want to be equals in negotiations. We know the sponsors of the other side. We had a tragic experience. The greed and speed with which the Russians resupplied. I do not think the Russians encouraged or inspired the war. They did not discourage it. When Saadat said he is going to war, the Russians most probably said your can count on us. The boat supplies prove the planning of resupply.

We are very appreciative of what you did. But, we don't want peace under any condition. I believe the U.S.A would not want us to sit at the negotiation table as inferiors. I hope that when policy is made this simple elements will be taken into consideration.

Yariv

The Russians did airlift many times in the last years.

Meir

The London Times said that between 1961 and 1971 the Russian shipped 10 billion military goods to the Middle East.

Schlesinger We tried to maintain a low profile at the beginning of the airlift but after four days this could not be kept.

We understand fully your desires at the size of it is a chargin in relation to where we stand in on inventories. Our national policy is now replacement. If we shall forthcome to augumentation then the possibilities and resupplu of our own units is essential too.

Clemens Our evaluation teams have been received hospitably and hope the same spirit of cooperation and help will continue.

Gur Anything we have you will have. The Prime Minister decided so.

Meir This is so.

Clemens Some of your technicians are coming along with the SA-6 equipment. We will be very glad to cooperate with them.

Gur The information I gave the Pentagon yesterday about the effective use of your weapons was published today in the papers.

Schlesinger The trickle of information is difficult to control.

(E)

MINUTES OF MEETING ON NOVEMBER 2nd, 1973 BETWEEN
PRIME MINISTER GOLDA MEIR AND SECRETARY OF DEFENSE
JAS. R. SCHLESINGER

Participants:

Schlesinger, Clemens, Hill, Moorer, Wickham

Meir, Dinitz, Yariv, Gazit, Lior, Gur, Dror.

Meir This is the fifth war of Israel. When we had the first war we were all young and a few. We had less families and we did not have against us such well organized armies. This time we had against us masses of soldiers, enormous quantities of armament, planes, missiles - it was completely different. The fact that we did not take advantage of our right to defend ourselves by starting it, was very expensive and costly for us. We lost the lives of our dearest children.

Schlesinger You did poorly at the beginning but it is understandable.

Meir If we would have been at the 67 borders, the Syrians would have swept the valley. It would have been a horrifying experience. Thank God the table turned in time. But, we paid for it very dearly.

Schlesinger If you would have had better intelligence the heavy surprise could have been avoided.

Yariv It was not lack of information. It was a wrong assesment.

Meir Now, hoping that the war is over, we have to think about the future. I brought with me Gen. Yariv fresh from the frontline to help us in presenting the military side.

Yariv We know that the actual policy is replacement. Our studies brought us to the conclusion that we need reinforcement of our potentials. The previous ratio of equipment is not satisfactory any more. The enemy possesses most sophisticated weapons; Electronic Warfare Equipment, Aircraft, Air Defense, Guided Missiles.

Schlesinger There was a tendency on your side to be scornful about anti-tank weapons. We did not feel much pressure in your requesting it.

Dror I am sorry, Sir, but this is not true. We have approached you for two types of anti-tank weapons - the LAW and the TOW systems. The LAW was approved shortly before the war. The TOW was not approved.

Schlesinger There was a problem of our own. We did not have stocks, because Congress postponed the production of TOW.

Yariv We need much higher level of stock of ammunition. For our local production we need your assistance in raw materials, parts. If you help us in our production, we may save you probably in the future and reduce our request for immediate help.

As to major items - we have three main problem areas:

- a) Information and location systems (SR-71, SLAR etc.).
- b) Strike capability - stand-off weapons, extended Hobo, Walleye, Standard ARM, A6B, Condor, laser guided bombs and aircraft (F-4, A-4).
- c) Armor.

Schlesinger The Syrian and Egyptian forces are badly battered. From your experience, how much time will it take them to retrain and reorganize their units?

Yariv We have witnessed very strong efforts to do it quickly. Reestablishments of units in Syria is quite fast. Maybe sometimes at the expense of quality, but fast.

Schlesinger The Moroccans are withdrawing.

Yariv They did not present any problem. To sum up - after receiving the Russian reinforcement, the Syrians have 1,800 tanks and the Egyptians 2,000. We have including the 210 tanks you approved - 1,350.

Schlesinger If I understand well the timeframe of reorganizing units in Syria and Egypt would be 3 to 4 months.

Yariv Yes, they could have their armament formation back in good shape in February 1974.

Another problem are the APC's. We asked for 2,000. We need them because this is the only type of terrain crossing vehicle with which we can move our forces. Two more points I would like to emphasize:

- a) We need on-going support for our equipment in spare parts and accessories.
- b) In order to step up our local production, we need from your stocks raw material and manufacturing items.

Schlesinger Do you have any problems with the Centurions?

Dror We can buy parts in England and we would need your assistance in encouraging them and transmittal to Israel. I hope we shall have your assistance in such a project.

Schlesinger we'll have a look into that

Schlesinger There are some restraints. Some equipment are new and scarce. The new Phantom versions are non existent in stock in substantial quantities. Inventories were drawn to where the Air Force was after the Vietman War.

Schlesinger
cont.

Tanks M-60 - same as above - production is low and we have taken away from our regular units whatever was available. It will take up to 30 months to replace and produce tanks. Your war has been a highly consumption war for us too. We have problems on the Hill. We have inventory problems mainly in advanced equipment (F-4, TOW). We shall have to look very carefully, but sympathetically to your requests.

As to the high numbers - we drew substantially on our forces. We did that in Germany and it caused us political problems. But, this is secondary.

We have our own political problems in the US. Inventories have been low after the Vietnam War.

We would be guided by the new national policy which is replacement. The degree and speed will be dependent on inventory. We will be guided by the political perspective as to other than replacement - achievement of settlements in the Middle East.

These are the constraints - inventory, funding, national policy.

Yariv

On the political issue it depends on the other side too.

Schlesinger

We understand that. There are not any presuppositions on what your rivals or their sponsors may be inclined to do. This function will have to be considered. There is no intention of outside powers to impose a settlement. But, after 25 years face to face negotiations are needed.

Yariv

I am the only one who had this experience of negotiations.

Schlesinger

I heard about atrocities by Syria.

Meir

With Syria we have bad experience. They are worse than Egyptians.

Yariv

We would very much like to see movement in negotiations. Stand-off equipment is very important for us.

Schlesinger

Gen. Gur asked for Helicopters of one type in a quantity ten times more than we had.

Condor is still in development phase.

Some of the equipment you requested have never been put in production. Do you want to experiment with it?

For F-4 the capability is of slattered version plus policy of replacement.

Yariv

Could we have trade-off F-4 for stand-off?

Schlesinger/
Moorer

Extended Range Hobo, Walleye - we have no large inventory

Schlesinger/
Moorer
cont.

or war reserve in these.

We have been shocked by our inventory because of your requests.

The House has not helped us. The Senate is more helpful.

The cost of our jets to you is less than that of replacement forces. We do not know if we will be able to replace the equipment we gave you because of the Hill's position.

We do have serious inventory problems.

Moorer

Financing and lead time are both involved. Problems cannot be solved overnight.

Schlesinger

Sidewinder - we hesitate to tell you how much of our inventory we gave you.

Gur

Extended Hobo, Walleye - we only need very few because tactics are such that we need only a small number to silence at the beginning of the bombing enemy anti-aircraft positions.

Schlesinger

We shall look at it with relation to inventory.

Vietnam War caused severe constrictions on our budget and inventory. Congress did not move to compensate. The Middle East resupply was not expected.

Even the production of resupply of equipment which was given to Israel has not been approved.

Meir

As to policy guidance. We do not have to repeat that we want peace. The other side must not feel that we entered negotiations without readiness. It maybe a question of hours and days until fighting brake again. There is no dangerous urgency of negotiation. The other side gathers strength. We want to be equals in negotiations. We know the sponse of the other side. We had a tragic experience. The greed and speed with which the Russians resupplied. I do not think the Russians encouraged or inspired the war. They did not discourage it. When Saadat said he is going to war, the Russians most probably said your can count on us. The boat supplies prove the planning of resupply.

We are very appreciative of what you did. But, we don't want peace under any condition. I believe the U.S.A would not want us to sit at the negotiation table as inferiors.

I hope that when policy is made this simple elements will be taken into consideration.

Yariv

The Russians did airlift many times in the last years.

Meir

The London Times said that between 1961 and 1971 the Russians shipped 10 billion military goods to the Middle East.

Schlesinger We tried to maintain a low profile at the beginning of the airlift but after four days this could not be kept.
We understand fully your desires at the size of it is a chargin in relation to where we stand in on inventories. Our national policy is now replacement. If we shall forthcome to augumentation then the possibilities and resupplu of our own units is essential too.

Clemens Our evaluation teams have been received hospitably and hope the same spirit of cooperation and help will continue.

Gur Anything we have you will have. The Prime Minister decided so.

Meir This is so.

Clemens Some of your technicians are coming along with the SA-6 equipment. We will be very glad to cooperate with them.

Gur The information I gave the Pentagon yesterday about the effective use of your weapons was published today in the papers.

Schlesinger The trickle of information is difficult to control.

6

I. TELEPHONE CONVERSATION BETWEEN THE PRIME MINISTER AND GOVERNOR ROCKEFELLER, NOVEMBER 3, 1973, AFTERNOON

This conversation took place after the PM had talked with the Governor and he had spoken with the Secretary. What emerged was that the Governor felt that the points made by the Secretary to the PM were very valid and serious ones and had to be weighed very carefully. In particular he stressed the oil question. This conversation was subsequent to Dinitz's call to him, in which he related the present state of negotiations and requested that he stress on N. the essentials of our position.

II. TELEPHONE CONVERSATION BETWEEN THE PM AND GENERAL HAIG, NOVEMBER 3, 1973, AFTERNOON.

The General said he was calling on behalf of the President, who was sorry that he couldn't call himself. He proceeded to enumerate again arguments made by Dr. Kissinger and said that they very faithfully represented the President's feelings. The President felt that he had to convey to the PM that should Israel be the cause for the resumption of hostilities, he could not order again resupplies for Israel.

III. CONVERSATION BETWEEN THE PM AND PRESIDENT OF THE AFL-CIO, GEORGE MEANY, NOVEMBER 3, 1973, NOON.

Mr. Meany said that organized labor (20 million) would staunchly stand behind Israel. U.S. labor would not be intimidated by Arab oil threats and Seaman's Union would refuse to load ships with food and technology for the Arab countries. 20 million Americans and their families represented middle America. The main point was that he doesn't think the Administration would ever be allowed to cut material aid (military, financial) to Israel, because the American public would not stand for it.

IV. CONVERSATION BETWEEN THE PM AND MR. & MRS. ARTHUR GOLDBERG, NOVEMBER 3, 1973.

Mr. Goldberg felt that Israel should not be intimidated. That it had a broad basis of support in this country and that it was simply not true that Israel lacked influential friends.

V. CONVERSATION BETWEEN THE PM AND MR. ARTHUR BURNS

Mr. Burns said that he was 100% identifying himself with Israel in its predicament. He was ready to do anything expected of him and although it doesn't fall within his domain, he was quite happy to intervene when the Ambassador asked him about the airlift together with other related questions.

124

S E C R E T

PAPER SUMMARIZING ISRAEL'S POSITION

(Prepared for the discussion with the Secretary,
Saturday 3, November).

(Contents of the above were transmitted orally by the P.M. to
the Secretary).

1. The Secretary will say in Cairo that the Israelis expect the Egyptians to observe the cease-fire. The Israelis assured him that they will maintain the cease-fire on a basis of reciprocity.
2. The Secretary succeeded in getting the Israelis to agree to a system of non-military supplies to the Third Army. There would be joint UN-Israeli inspection.
3. The town of Suez will receive daily supplies of food, water and medicine, details to be worked out between the Israelis and Egyptians.
4. In return for (2),
 - (a) all wounded Israelis and Egyptians POWs, wounded Third Army troops, wounded civilians in the town of Suez and its environs will be exchanged immediately;
 - (b) all POWs will be exchanged immediately.(a) and (b) will be implemented concurrently with (2).

5. The Bab-el-Mandeb and Gulf of Suez blockade will be lifted. This will be done concurrently with (2).
6. The question of the October 22 line will be discussed between the two sides within the framework of the separation and disengagement of forces.
7. Assuming the above is agreed between the U.S. and Israel, the U.S. will exercise the veto in the UN Security Council should the Soviets or other countries attempt to pass a resolution opening the way for Soviet intervention.

3 November 1973

שיחת רוה"מ עם נפתלי במוצ"ש, 3 בנובמבר

השיחה החלה בשעה 2245 ונסתיימה בשעה 0130.

נכחו: סיסקו, רודמן - יריב, גזית, דיעיץ, ליאור, שלו.

נפתלי: עומדות בפנינו שתי בעיות: מה נציע כדי לעבור את הימים הקרובים, ומה נעשה כאשר ההצעה תידחה - כי למעשה כעת אנו עומדים להחליף הצעה טאין לה כל סיכוי בהצעה שנייה שגם היא אינה קבילה. יש גם לקחת בחשבון שאני אעדר למשך 10 ימים.

ראש הממשלה: (בצחוק) אולי זה טוב ...

גרון 7 כ
[חברי הממשלה הם בדעה אחת שאפשר להציע למצרים כדלקמן: ראשית שישמרו בקפדנות על הפסקת האש וכמובן שגם אנו ננהג בהתאם. (מסרה פרטים על החקירות היום - על הנסיון להקים גשר; נפתלי הגיב שאין איסור על הקמת גשר אך חזר בו כשהובהר לו שהמטרה של הגשר היא לפרוץ מהטצור).

ראש הממשלה המשיכה: ההצעה שלנו היא שנבטיח אספקה סדירה לארמיה השלישית, כשהפיקוח והבדיקה הם בידי האו"ם וצה"ל במשותף. כמו-כן נאפשר שהעיר סואץ תקבל אספקה יומיומית של מים, מזון ותרופות. על שני הצדדים לעבר את הפרטים. התמורה לכך - חילופין של כל הסבויים הפצועים שלנו כנגד הסבויים הפצועים שלהם ופצועי הארמיה השלישית והעיר סואץ; ובסול הבלוקדה בבאכ-אל-מנדב ומפרץ סואץ. אשר לקווי 22 לאוקטובר, הרי על אלה נדון בהקשר להפרדה הכוחות. בחשונה לשאלת נפתלי אמרה רוה"מ, כי מטענות הדבר שעל נושא זה ישוחחו בפגישת המפקדים, כשהמטרה הפרדת שני הצבאות זה מזה.

ראש הממשלה המשיכה ואמרה שאם הצעה זו מתקבלת על דעת ארה"ב, היא

הממשלה חזרה שוב על הצעתנו והזכירה שבפגישת המפקדים האחרונה
הירץ הגנרל המצרי אח אי-מסירח רשימה השבויים השלמה ב"קשיים מדיניים"
ויריב הוסיף כי המצרי הבטיח חשובה בפגישה הבאה, ביום ג' 6/11.

נפתלי העיר שהמצרים טענו שישראל היא שמירבה, וסיסקו מילא אחריו
באמרו שלפי מה ששמעו מהמצרים, סירבנו להחחיל בחילופי השבויים כל
עוד לא קבלנו רשימה מלאה.

יריב אישר שתנאי זה הוא אמנם חלק מההסכם שהוגש בין המפקדים.

נפתלי אמר שההצעה שלנו מדגימה שאנו חיים בעולם אחר. מה יקרה אם
המצרים ידחוה? אם הסובייטים יתחילו להעביר אספקה בהליקופטרים,
האם ניירט אותם? ומה נעשה עם חיל האויר הסובייטי יגן על ההליקופטרים?

ראש הממשלה העירה שאם כך הוא המצב, אולי אין טעם בכל הצעה שהיא
מצדנו.

נפתלי אמר שפרוסה ^{היא} הצעה נכונה. הוא אמנם יציע כל מה שנרצה, אך
ההצעה של היום אין לה כל סיכוי, בעוד שזו שעליה דובר בשיחה אחמול,
היה לה סיכוי כלשהו. ההצעה של היום משמעותה שישראל תרצה מעבר
אספקה דרך הקווים הישראליים, דהיינו, שיש בכך סירוב יסודי לחזור
לקווי 22 באוקטובר.

נפתלי שאל מה ייאמר למצרי בפגישה המפקדים הקרובה?
יריב השיב שהגנרל המצרי מכיר את הצעתנו, אך אפשר לחאם בינינו לבין
נפתלי כיצד ולמי להציע את ההצעה.

נפתלי ציין שבצעם יוצא שאחרי שבוע של דיונים ישראל מציעה הצעה שעל
נפתלי למסור למאדאם, שאין בה כל חידוש. התוצאה תהיה שכל העניין

יזהר לסובייטים ולאומ"ם, יהיו לחצים על האמריקנים, ושוב יהיה עימות; הגובתו של אדוארד לעימות כזה ברורה לו לחלוטין - כל זה עוד בסרט הוחל במו"ם של ממש על הסדר שלום.

דיניץ העיר שיש בהצעה שלנו שני אלמנטים חשובים: בסיס לאספקה סדירה, ופקוח אומ"י-ישראלי משהתקף שבו יש גם השג יוקרה למצרים.

נפתלי הגיב שמה שחסר הוא הכרה בעקרון של קווי 22/10.

יריב העיר שייחכן ונפתלי אינו מעריך די הצורך את הדחיפות שבה רואים המצרים את ענין האספקה לארמיה השלישית;

נפתלי הגיב שישראל אינה מעריכה כראוי את ההחלטה הנחושה של כולם, לא להחיר את השמדה הארמיה השלישית.

ראש הממשלה הדגישה שאין לנו כל מגמה כזו וכיצד הוא יכול לפרש נכונות להבטיח אספקה סדירה, כרצון להשמדה הארמיה. האם עלינו להמנע מכל הצעה ^{לחלק} להתנגדות סובייטית-מצרית? עד עתה פורקו 90 משאיות, והקצב הזה לא נקבע על ידנו. המצרים הבטיחו רשימה הפצועים וחזרו בהם מהבטחה זו, וזאת עקב ביקור פאחמי בווינגטון.

נפתלי הגיב שזה עשרה ימים הוא מצליח למנוע כל פעולה סובייטית-מצרית. עתה יש להגיע להחלטה יסודית, אם ניהן לעכר עמדה מחונה המבטיחה את הגרכים החיוניים של ישראל (essential requirements) לא רק לימים הקרובים, אולם גם לעתיד. הניחן להגיע לעמדה משותפת ישראלית-אמריקנית, שבה כל אחד משני הצדדים יחזק את השני? אחמול הוא ניסה להסביר את הלחצים העצומים המופעלים על הנשיא מכל הצדדים - בעייה הנפט, המעצמות האירופאיות, יפן, בעיות הפנים וכו'. נוצר מצב

בלתי נסבל. הוא היה בדעה שקיימת אפשרות לעבד משהו במשותף. אין לראות בכך כניעה לסובייטים, אולם אם לא נלך בדרך שהוא הציע ונעמוד על ההצעה שלנו, החוצאות באו"מ לא יאחרו לבוא. הגנרל הייג כבר הסביר לרוה"מ את עמדת אדוארד.

ראש הממשלה אמרה: נניח שמחילות שיחות השלום, ועולות הצעות שלא נוכל לקבל אותן - מה יהיה? האם רק אנחנו נדרש לעשות וויתורים?

נפתלי הטיב שדרך ישראל הולכת בה תפריד בינה לבין ארה"ב, וארה"ב היא לך להצביע נגד ישראל, ותעודד לחץ סובייטי. החוצאות יהיו הרסניות. ההצעה שעובדה אחמול לא היתה הצעה סובייטית או מצרית; הסובייטים כבר דרשו שארה"ב תסכים להחלטה חדשה במועבי"ס, וארה"ב דחתה זאת. אין הוא מנהל כל שיחות עם הסובייטים, אבל אילו היו הסובייטים דורשים אשור מחדש של החלטה 339, ייתכן שארה"ב היתה נמנעת. (ק)

עם זאת אין לו טענות אלינו. המצב הוא טראגי. ישראל לא החלה במלחמה, אולם עתה דרושה חכמה רבה כדי לשמור על קיומה; הטקטיקה של ישראל עכשיו, של עימות עם ארה"ב, יביא לאסון. לחשובה של רוה"מ האם אין לישראל הזכות להעריך מה הם האינטרסים שלה ולנסות לשמור עליהם, הטיב נפתלי כי אין כל סיכוי שישראל תשמור על האינטרסים שלה בשיחות עם ארה"ב ולא לעשות ויתורים. אך אין טעם להמשיך בוכוח זה. הוא ידווח לנשיא על המצב.

ראש הממשלה הגיבה שהיא מצדה חרווח לממשלה שהברירה שהוצגה בפניה היא לעשות כדברי ארה"ב, כי אחרת תעמוד ישראל בפני השמדה.

נפתלי העיר שכעת עדיין המצב אינו כך, אך אם אין הרברות השלב מוקדם

זה, מה יקרה בעתיד. בשבת לפני שבוע "הכירוקרסיה האמריקניה" דרשה רכבת אויר לארמיה השלישית. אחרי ביקורו במוסקבה והחלטה על הפסקת האש, הוגשה הצעה ע"י הפנטגון להתחיל ברכבת אויר לארמיה, ואם כי הוא ניסה למנוע הגשת הצעה כזו לנשיא, ההצעה בכ"ז הגיעה אליו. אם הסובייטים ידאגו לאספקה לארמיה, ההפסד של ישראל לא יצטמצם בויתור על כביש. ההצעה שהוגשה לו על ידי רוה"מ היום אינה מאפשרת לו כל התקדמות בבעיית הנפט, כי אין בכך כל פיתוי למצרים. יש לזכור שהאמברגו הערבי על אספקה נפט בא כשהחורף עומד בפתח. המצב בימים הקרובים יהיה מסוכן ביותר, כשהוא כדרכו לסיין, סיסקו עדיין יסתובב במזה"ח, ולא יהיה מי שידאג למערכה כאו"ם. המגמה הבסיסית שלו היא לשכנע את הערבים שמוטב להם ללכת עם ארה"ב, שהיא אמנם לא הוכל להבטיח הכמחות כמו שהסובייטים מבטיחים, אך רק היא, ארה"ב, הוכל גם להגשים הבטחותיה. זהיה וסאדאק יאמר שתמורת נסיגת ישראל לקווי 22.10 יבוטל החרם על אספקת הנפט, מבוקשו יינתן לו. עם הסובייטים, הוא, נפתלי כלל לא דן בנוסאים אלה; כשברז"נניב הציע לשלוח נציגים דיפלומטיים אמריקניים וסובייטים לקאהיר, השיב לו בדיבורים על שיחות סאל"ס.

ראש הממשלה ציינה שממשישראל, לפי עצתה - ובזכרה את 1956 - החליטה להמנע ממכה ראשונה, תוך ההחשבות עם ידידתה, כדי שיהיה ברור כשמש שישראל היא נקיה מכל אשם. החלטה זו הסילה על רוה"מ אחריות איומה לנפילתם של חללים רבים.

נפתלי הגיב שהחלטה זו השיגה עבור ישראל את הרכבת האוירית, המיכה דיפלומטית, המסך קיומה של ישראל ואף נצחון צבאי - אין אלה דברים של מה בכך.

ראש הממשלה הדגישה שכל כוחה של ישראל ברוחו של צה"ל ורוחו של העם, ואם כוח זה ייטבר לא נשאר כלום. חברי הממשלה ששקלו את האפשרויות לא יצאו כולם מדעתם. ביום ג' הופיע רוה"מ בפני הכנסת ולא היה לה ברירה אלא לאטר שעלינו לבצע את מה שארה"ב הובעה מאתנו. הודעה כזו חשבור את רוחו של העם. אף אחד לא יוכל להבטיח לנו שזו היחה מלחמתנו האחרונה, וכיצד נוכל לעמוד בעחיד. לא הרוסים ולא הערכים מסוגלים לשבור אותנו, רק ארה"ב.

נפתלי הגיב: כמו ידכם השכרו את עצמכם אם לא תכירו במציאות. כל מה שארה"ב דורשת הוא שישראל תכיר בעיקרון של קווי 22/10 כנוסח שסומר על היוקרה של המצרים. אין זאת אומרה שצריך ממש לסגת. יש לנהל מו"מ על כך וארה"ב המשיך ^{למילוי} ובעמדה שקווי 22/10 אינם ידועים לאיש. הנקודה השניה היא הכביש. הוא דרש שצה"ל יעביר את הכביש עצמו לידי האו"ם, אך ימשיך לשלוט עליו משני עבריו. ארה"ב רוצה לשמור על ישראל ולא לשבור אותה. אם ישראל תקבל הצעותיו היא חשיג את שחרור הסבויים, והסרת ההסגר הימי, וזה מאד מחקר למה שממשישראל רוצה. נכון שיש בהצעתו סיכונים מטויימים עבור ישראל, אך על ישראל לשקול אותם כנגד הסכנות הגדולות יותר הצפויות לה. הצעתו שונה לחלוטין מהדרישות המצריות, ולפי הערכתו גם אילו היה מציע אותה, היא היחה נדחית על-ידי מצרים. אולם עמדתה של ישראל הורסה את כל האימטרטגיה שלו, שהיא להרחיק את מצרים מהסובייטים. בהצעה הישראלית החדשה אין כל חידוש לעומת ההצעות שכבר הוצעו בפגישה הספקדים.

נריב סחר הנחה זו בציינו שעד כה לא קבלו המצרים כל תשובה מאתנו לבקשתם להבטיח אספקה סדירה וקבועה לארמיה. המצרים מייחסים לבקשה זו חשיבות עליונה. בפגישה האחרונה הועלו שתי נקודות: התוכנית המצרית

להפרדה בין הכוחות (שלב א' של תוכנית פאחמי) והחזרה לקווי 22/10. לגבי התוכנית המצרית שאל יריב את המצרי שהי שאלות - באיזה כרחק מהתעלה יש לפי תוכנית זו להציב כוחות צה"ל, ואיזה נשק יחזיקו המצרים בצד המזרחי של התעלה. הגנרל המצרי השיב שהמדובר הוא בכרחק של 30 ק"מ, ואשר לנשק, הרי על כך אפשר לדבר וייתכן שהנשק שיוחזק על ידם מזרחה לתעלה יהיה סמלי בלבד. יריב השיב כי המצרי ישמע ממנו בפגישה הבאה אחרי שובו של יריב שארה"ב,

ואז העלה הגנרל שוב את ענין הארמיה השלישית. אין לו, למצרי, כל הצעה מאתנו על הסדר קבוע של אספקה, הרבה יהיה תלוי בצורה בה יציג נפתלי הצעה זו בפני המצרים. אם המצרים ירגישו שארה"ב חומכת בישראל בנקודה זו, אין להוציא סכלל האפשרות שהם יתנו את הסכמתם להצעה. אסר לקוי 22.10 הרי קיים סעיף 3 בהחלטה 338 ולפי סעיף זה, להתחיל כמו"מ.

נפתלי העיר שיהיה זה קשה מאד להסביר לעם האמריקני למה ישראל מסרבת להחזיר שטח אוחו כבשה אחרי שהפסקת האש נכנסה לתוקפה. אולם, המשיך נפתלי, אין לו מדיניות להקשות את החיים על ישראל. אם זוהי ההחלטה, שיהא כך. לפי הערכתו אדוארד יצוה לכפות על ישראל נסיגה לקווי 22.10, ובעצם כבר העביר לנו זאת אדוארד באמצעות הייג.

ראש המטשלה אשרה שאמנם אלה הדברים שהייג מסר לה, ולא רק אלה: כל הזמן דובר על אספקה לא-צבאית בלבד, ואילו הייג אמר שלא יהיה אסון אם תעבור גם אספקה צבאית בלחי חסובה וקטנה ממדים. כנראה שהייג אינו יודע על הטילים הקטנים שגרמו להרס רב בין אנשיה. היא, רוח"ס, חייבת לעצמה ולעם ישראל להבטיח שעסקה כל מה שביכלתה; ומה תגיד אם ישאלו אותה אם אמנם הבטיחה שהמשאיות המצריות לא יעבירו הטילים "הקטנים".

נפתלי הגיב שיהיה מאושר אם הצעה ישראל חקבל. אולם אם היא לא חקבל,

הארמיה השלישית ה'היה במצב של ייאוש מוחלט, ואז טאדאה יטלח שדרים היסטריים לסובייטים ולאדוארד, וארה"ב התמוך בכל הצעה להעלה באו"כ להבטיח אספקה לארמיה השלישית. האלטרנטיבה חהיה רכבת אוירית סובייטית או אפילו אמריקנית.

ראש הממשלה אמרה שאין היא ממילה ספק בדברי נפתלי. אולם היא חייבת לסקור את המאורעות החל מביקורו של נפתלי במוסקבה (ועשהה זאה, ונפתלי הסביר את הפרעות בקשר, שעכשיו הוא מאמין שהיו תוצאה של jamming סובייטי.

דיניץ הזכיר שלפני צאתו למוסקבה הבטיח נפתלי שלא יגמור שום דבר במקום ויסען שעליו לחזור לווסטינגטון כדי לקבל אשור אדוארד. נפתלי אישר שאמנם אמר זאה, אך כשהגיע למוסקבה מצא להפתעתו כי הנשיא העביר למוסקבה הודעה שבידי נפתלי יפוי כח מלא לגמור את הענין ~~כמסובל~~ ^{ב-1971}.

ראש הממשלה המשיכה והזכירה את ההבטחה הסובייטית-אמריקנית כי ענין השבויים יסודר תוך 72 שעות.

על כך השיב נפתלי שזה אמנם נכון אך הענין הסתבך בגלל הארמיה השלישית. הוא הגיע לקצה יכולתו, ואולי באמת מוטב שרק המפקדים ממני הצדדים יקיימו הפגישות. ראש הממשלה תחליט אם היא נוחנת בו אמון, והשהף פעולה בצורה שישראל תופיע כחקיפה יותר, ארה"ב כקצת יותר רכה ובכך יצליח להפריד המצרים מהסובייטים ולהביא לביטול האמברגו על הנפט. יש גם לזכור את בריסניה וצרפת, שרוצים עתה להשתתף בכל המאמצים. הוא אינו סוסר להם דבר, כי ברגע שהם יודעים את כוונותיה של ארה"ב, הבריטים והצרפתים רצים אל הערבים ומציעים להם יותר. אם הערבים מנסים לסחוט, זה דבר אחד, אבל אילו ארה"ב היחה רוצה לסחוט מאחננו, הרי לא היה דבר יותר קל מאשר להציע כל הצעה שאנו מבישים ולהטיל את האחריות לתוצאות עלינו.

(יריב הזכיר כי יש לנו ידיעה מודיעינית לפיה הסובייטים מדרבנים את הסורים והמצרים להעלות דרישות מופרזות בפני ארה"ב, לאור מצבו הירוד של אדוארד).

השיחה עברה לנושא השבויים בסוריה וסוכס שנפתלי יעביר לכורים את הצעתנו לפיה נרשה את שובם של האזרחים שנמלטו מהשטחים החדשים, נמסור שני מוצבים בחרמון לכוחות האו"ם ונחזיר השבויים שבידינו, וכל זה תמורת החזרת כל שבויינו שבידי הסורים. זה מוכרח להיות "עיסקה חבילה", כאשר הצעד הראשון הוא שהסורים ימציאו רשימת שבויינו.

(יריב הציג בפני נפתלי וסיסקו צילום של מה שמצאנו בסוריה, ורוה"מ הזכירה את הנסיון הכר שלנו בנושא זה עם הסורים).

ראש הממשלה הביעה דעה שטא מחווה זה כלפי הסורים ישפיע גם על המצרים, אולם נפתלי שלל הנחה זו, ואמר שבכל השיחות שהוא קיים בימים אלה עם המצרים והסורים לא הבחין בדאגה כלשהי של אחד לסני.

ראש הממשלה הדגישה שהמוצבים בחרמון חייבים להשאר בידי האו"ם, אך נפתלי אמר שאין לו אשליה שכך אמנם יהיה.

השיחה חזרה לביקורו של נפתלי למצרים. נפתלי הציע שלא חוזר לא תהקיים פגישה המפקדים שנועדה ליום ג'. ביקש שנחזור שוב על פרטי הצעתנו. זה נעשה ע"י ראש הממשלה ויריב מלא אחריה.

ראש הממשלה הסכימה לשינוי: שבהגיעה השיירה, הבדיקה תעשה על ידי האו"ם, ואנשי ⁸⁻³ יהיו רק נוכחים במקום. רק בפריקה השיירה, ליד התעלה תעשה הבדיקה על-ידי אנשי צה"ל. ^{מ"מ} רוח"מ הציעה שנפתלי לא יגיש מייד ויחזרנו זה (של בדיקה ראשונה ע"י האו"ם) לסאדאת. בשיחות עמו. אשר לקווי 22/10, חזרה רוח"מ והדגישה כי הצעתנו היא שטאלה זו תדון במסגרת דיונים על הפרד

הכוחות.

נפתלי אמר שאם ההצעה שלנו תקבל מה טוב. הוא מיעץ לנו שאם אנו מוכנים לויחורים נוספים, עתה או בעת שהוא כוהה בקאהיר, מוטב שהוא יידע על כך בעוד מועד. נפתלי חזר ואמר שלדעתו הסיכויים שהצעתנו תקבל הם אפסיים, ואנו מסתכנים בכך שבסופו של דבר נצטרך להכנע. אם המצרים יסרבו להחליף את השבויים, הרי אז אנחנו נפסיק האספקה לארמיה השלישית, והתוצאה עלולה להיות רכבה אורית של האו"ם, בהסתתפות הסובייטים, ואין גם להוציא מהכלל שגט ארה"ב תשתתף ברכבת אויר כזאת, מה גם שהוא ייעדר באותה עת מווישינגטון. נפתלי סיפר על הזעקות ששמע מאנשי נפט, שבינתיים איכסו מצליח לרסן אותם, מכיוון שהם מצפים לתוצאות ביקורו בקאהיר ושאר ארצות ערב. אין נפתלי סבור שמצרים תעזור בענין אסברגו הנפט, אפילו תקבל את ההצעה שלנו. הוא, נפתלי, חייב יהיה גם להסביר לקונגרס את מעשיו, ועלינו לחשוב על כך. בפני המצרים תעמוד ברירה טקטית: האם לווהר לאמריקה הפעם תמורת וויחורים אמריקנים לסובחה בעתיד, או להפעיל עתה על ישראל כל לחץ שמצרים ובעלי ביתה יכולים להפעיל.

נפתלי טחח ביקורת קשה על מאמר שהופיע בניו-יורק טיימס היום מפני ברן, בציינו שהתכסאיות מסוג זה מגבילים מאד את מרחב התמרון.

נפתלי הביע דעה שהסוגיה העיקרית היא מה יהיה על הכח שאנו מחזיקים בגדה המערבית של התעלה. אם כח זה ישאר במקומו אין כל סיכוי שהפסקת האש תשמר, ואז אנחנו נאבק על נושא שאינו נושא של ממש. אין אהיזחנו בגדה המערבית דומה לזו שברמת הגולן, שעליה עלינו להאבק בכל כוחנו ועל כל שעל.

ראש הממשלה העירה לו שהוא עצמו אמר שגט חזרה לקווי 22.10 אינה מבטיחה את הפסקת האש.

נפתלי הסיב שזה אמנם נכון, אך הסצב שונה משום שקשה יותר לסובייטים להתערב בענין קווי 22.10, שהוא ביסודו נושא שבטיפול דיפלומטי.

ראש הממשלה השיבה שאם הוא בדעה שהפסקה האש לא חסמר, הרי מסמעות הדבר שאם שוב הפרוץ מלחמה, נהיה בסצב נוח.

נפתלי איסר זאת בהזכירו את דברי הנשיא (באמצעות הויג?) שאם שוב יפרצו קרבות, לא המשיך ארה"ב לספק לישראל אספקה צבאית.

סיסקו העיר שאפילו אם מצרים תקבל את הצעתנו יעשו זאת כדי לחזק את ידם כאשר יגיע תורו של הדיון בקווי 22.10, ואז יזכו בהסמכת ארה"ב.

ראש הממשלה הביעה דעה שכל זמן שהארמיה השלישית נמצאה במקום שהיא נמצאת, לא חסמר הפסקה האש, ולמה לא לנסות לעשות חילופין בין הכוחות משני צדי התעלה.

נפתלי הסיב שהמצרים אינם יכולים לקבל הצעה כזו, ויריב הזכיר את ההצעה הנגדית של המצרים; נפתלי הציע שנציע את הצעתנו כשאנו עומדים בקווי 22.10, ויריב העיר שמבחינה צבאית ההבדל הוא מכריע.

נפתלי הביע דעתו שקיימים סיסיים שקולים בעד ונגד רכבה אויר לארמיה השלישית עוד לפני סוף חודש זה.

דיניץ שאל מה לדעתו יותר חשוב למצרים, האספקה לארמיה או קווי 22.10, ונפתלי הסיב ששניהם חשובים למצרים, וסיסקו מילא אחריו כאומרו שהמצרים ישיגו גם רכבה אויר לאספקה, וגם כוחות בינלאומיים (רוסיים?) שידחפו את צה"ל לקווי 22.10.

נפחלי המשיך ואמר שהברירה תהיה בין פעולה אמריקנית לבין לחץ סובייטי. אם סאדאט יבחר בלחץ סובייטי, הוא ישיג את מבוקשו. בכלל, כל הנושא שעליו נסב הדיון בפגישה של הלילה, היא כאין וכאפס לעומת מה שצפוי בעתיד.

סיסקו העיר ססכנה שארה"ב תאלץ אוהנו לסגת יש לה משמעות עמוקה.

ראש הממשלה שאלה, הרי ארה"ב כבר עשה זאת ב-1957, ומה יצא לה מזה?

סיסקו העיר שהחוצאות לא היו גרועות כלל.

נפחלי המשיך בהאור החפתחות המצב כפי שזה ^{נראה} קרא לו. ע"י העקשנות שלנו, נגרום לרכבת אויר אומ"ית לאספקה הארמיה, ובכך נאבד קלף זה במאבקנו להשיג שחרור השבויים. הוא מאד היה רוצה שהצעתנו תתקבל, מסעמים של ארה"ב. אם הוא יחזור מביקור בלי שהאמברגו על הנפט יבוטל, רק אז יחחילו צרפת ובריטניה בלחציהם. סאד היה רוצה להצליח במצרים במעשי כסוף, כפי שעשה בוואסנאס. התופאות הסופיות בוואסנאס אמנם רחוקות מהציפיות, אולם זה כבר קשור לפרשת ואטרגייט, שכחוצאה ממנה שוב לא יכלו להפציץ את צפון וואסנאס כפי שהכוונו לעשות באפריל השנה, ולכך גם התווספו הגבלות חוקיות אחרות שהקונגרס הטיל עליהם.

כאן נערך דיון קצר על פרשת וואסנאס. נפחלי שיבח את עמדת רוח"ם בנושא זה בזמנו, אך סחח ביקורת קשה על יהדות ארה"ב.

בשובו לנושא העיקרי, שאל נפחלי אם אנו מוכנים להסתפק בכך שהחמורה המצרית תהיה שחרור השבויים, ונוותר על הסרת ההסגר הימי.

ראש הממשלה אמרה שהסרת ההסגר הוא ענין שאין לוותר עליו, מה גם שהוא

נוגע לאיראן. בגלל מצור ימי נלחמנו שתי מלחמות, והמצור הנוכחי אינו שונה.

סיסקו אמר שכשם שדוחים ענין קווי 22.10, כך אפשר גם לדחות ענין ההסגר הימי.

נפתלי שוב אמר שלדעתו החוצאה תהיה רכבת אויר מטעם האו"ם.

יריב שאל בכמה יגדלו הסיכויים לקבלת הצעתנו ע"י המצרים אילו היינו מוכנים לדחות לע"ע ענין ההסגר ונפתלי השיב שבמקרה זה הסיכויים יגדלו מאחז אחד לשני אחוזים.

הוזכרה גם סין ונפתלי אמר שסין לא תתערב בכל הנעשה במזה"ת ותקבל כל פתרון. "שוב שסין קיימת".

נפתלי סיכם באומרו: קיימנו דיון על עמדתכם. היא חסרה הקוה, אך לא חסרה הגיון (hopeless, but not unreasonable).

הבטיח לנסוח כמיטב יכולתו. מסר פרטים על לוח הזמנים שלו (רבאט-סוניס-קהיר) וקבע דרכי קשר שלנו עמו כעה שהוחו בחו"ל.

בסוף סוכם שכלפי העונוח החואר הפגישה כ-friendly and constructive.

Handwritten signature or initials.

סודי ביותר

שיחת ראש הממשלה עם מזכיר המדינה

קיסנינג'ר ב-2 בנובמבר

השתתפו: השגריר דיניץ. יריב, גזית

עוזר מזכיר המדינה סיסקו ופיטר רודמן

קרמה לשיחה פגישה ב-4 עינים בין ראש הממשלה למזכיר אשר נועדה להסיר שורה של אי הבנות שנחגלעו ב-24 השעות האחרונות.

ראש הממשלה שאלה את יריב מה היא המשמעות הצבאית של פתיחת ציר אספקה קבוע לארמיה השלישית.

יריב השיב כי החשש הוא שהציר ינוצל כדי להספק את הארמיה בחומרים צבאיים. לבטח שניתן בחסות החשכה להעביר סילי נ"מ.

המזכיר שאל האם ניתן לעשות זאת גם אם יהיו שם מחסומים בחסות האו"ם.

יריב השיב שפני השטח וההערכויות של הכוחות הם כאלה שזה קובע לא מעט את מעמדנו ברגע זה וכדאיג את המצרים בגלל:

1. בעית האספקה שיש להם אל הארמיה.

2. קרבחנו המאימה על קאהיר.

נכון שאין אנו מזכירים להם איום זה בשיחות שנפתחו בינינו אך אין ספק שהם מודעים לו. בתקופה שבה רוצים אנו להתקדם מהמצב הנוכחי לשלב טוב יותר חשובה ביותר הערכות הכוחות. כיום נהנים אנו עדיין

מיתרון בולט בשל המצאותנו במקומות שבהם אנו נמצאים, אך אם יצומצם ראש הגשר שלנו נאבד יתרון זה. כאשר לאו"מ הרי נסיוננו כל השנים היה לא טוב.

המזכיר השיב שייחכן שדברים אלה נכונים אך מה היא הברירה? מזה עשרה ימים משוחח ארה"ב עם המצרים והיא הודיעה על כך לסובייטים. כן הבהירה היא למצרים שטחנהלוה השיחות ארה"ב-מצרים אין ארה"ב מוכנה לנהל שיחות מקבילוח על אותם נושאים כפי עם ברה"מ. ארה"ב אמרה למצרים שהיא מצפה שאלה ירחיקו את הסובייטים מעל ארה"ב לתקופת המו"ס הזה. אך בשבוע הכא הדבר עלול להפסק. בהגיעו לקאהיר יתבררו הדברים לכאן או לכאן ואם תסתיים שליחותו בלא כלום יהיה דיון במועבי"ט, החקבל החלטה בדבר שיבה לקוי 22 באוקטובר ואין ספק שהערבים יגבירו את לחצם ע"י הנפס. הלחצים על ארה"ב יגברו במידה כזאת עד שהדבר הראשון שיעמוד על הפרק יהיה קבלת ההחלטה במועבי"ט אשר ארה"ב לא תוכל להתנגד לה ואחר-כך יהיה מי שיאמר כאן בווינגטון שיש להאיץ את קצב אספקת הנשק לישראל ועוד דברים מסוג זה. ארה"ב לא תוכל לבטל את הסכמתה בענין העיקרון של החזרה ל-22 באוקטובר.

יריב אמר שבשיחותיו עם הגנרל המצרי הוא הכסיח לו חשובה ביום השני. התשובה היא לגבי:

1. ההצעה המצרית בדבר שלב א' של החכנית המפורסת שבינתיים הגישו לארה"ב (חכנית פחמי) בדבר נסיגה ישראלית עד מזרחה למיסלה כ-30 ק"מ, נוכחות מצרית בשחי הגדות, כולל הגדה המזרחית בשני ראשי גשרים כשהאו"ם ניצב באמצע כפי שייקבע בגדה המזרחית. הגנרל המצרי רמז שבאשר לפרטים עוד אפשר לדבר.
2. סיפול בחנאי החיים של הארמיה השלישית.

המזכיר אמר שאם יעוררו המצרים בשיחות עימו את רעיון הפרדת הכוחות (disengagement) יאמר הוא שאין לו דעה והוא יגיב על הצעתם תגובה סתמית וכללית בלבד, אך חיוני שהוא, המזכיר, ידע מה היא העמדה הישראלית. הוא חייב לדעת זאת לפני יום ד'. לא איכפת לו כלל מה תאמר ישראל בענין זה אך עליו לדעת מה היא עמדה.

ראש הממשלה הספיקה להחליף עם אלון ודיין בענין ההצעה המצרית בדבר הפרדת הכוחות, רק מילים ספורות בלבד לפני המראחה. בעיניה זו הצעה בלתי אפשרית. בגלל המלחמה אנו נמצאים עתה בגדה המערבית של סואץ ועתה נדרשים אנו לסגת 30 ק"מ מהקו בו החזקנו מאז 1967 ואין זה הכל כלל וכלל לפי הכניית פחמי. אין היא יכולה לתאר לעצמה שממשלה ישראל חקבל הצעה זאת.

המזכיר: אין צורך למהר (בענין הפרדת הכוחות) אך להצבת כח החרום שיוצב ביניכם לבין הכוחות המצריים יש יחרון.

ראש הממשלה: אנו מחייבים הפרדת כוחות. גם הצעתנו בנושא זה כוללת הצבת כח חרום באמצע. אנו אף מסכימים להתרחקות (step back) מהתעלה. זה היה מקל מאד על שיחות השלום אילו עד אז הייתה הפרדת כוחות מתאפשרת.

המזכיר: אין כל סיכוי לכך.

ראש הממשלה: הסבר נא לי מדוע הדבר כך אוביקטיבית.

המזכיר: סאראח איננו יכול להסכים לכך שלא רק שלא יימצא עוד עם

כוחותיו בגדמ"ז אלא כי לא יימצא עוד עם כוחותיו בפס ממשי בגדמ"ע.
הנה למשל כתב לנו השאח לפני זמן מה והביע פליאה על הצעתנו בימים
הראשונים של המלחמה שכל צד יחזור לקוים שהחזיק בהם ב-6 באוקטובר.
השאח טען כי הצעה כזאת תמוטט את סאדאת.

ראש הממשלה: נניח שנאמר כי סאדאת ישאר עם כוחותיו בגדה המערבית
ואילו אנחנו לא נחרק מן השפה המזרחית של החעלה.

המזכיר: ייתכן ויש בזה משהו אבל לא בשלב זה אלא בשלב מאוחר יותר.
זאת ועוד, זה חייב יהיה אז להראות כאילו שכנענו אתכם להסכים לויחור
מעין זה. כאילו בזכותנו מקבלים המצרים הסדר כזה. אך אין לנו עדיין
נמצאים בשלב זה. בשלב בו אנו נמצאים אני מייעץ לכם להיות נוקשים
ובשלב זה אין צורך שחכנסו לדיון מעמיק בענין הפרדת הכוחות. הבעיה
היא כרגע קוי ה-22 באוקטובר. ע"י טיפול בענין זה, ככיתר הבעיות
הידועות, אפשר להרויח 3-4 שבועות. דבר זה יוכל להביא לכיטול ההסגר,
ליצירת אווירה של תקווה ושל הפחתת לחצי הנפס. אנו נשכנע את סאדאת
לשכנע את פייסל (אשר מטילא מחפש תרוץ להמשיך בגידול הפקח הנפס) להמשיך
כמקודם. עליכם להבין: ברז'נייב כותב לנו יותר ממכתב לשבוע והוא
אפילו מנסה לעקוף אותי ולמען מכתביו כך שלא אקבלם, אך ברור שאני מקבל
העק מכל מכתב. אם נפעל כפי שאני מציע נחגבר על הלחצים הצפויים: של
או"ם, של יפן, של אירופה וכו". אחרת יבואו הסובייטים ויעבירו במועבי"ס
החלטה נוספת על אספקה מהאוויר, יצבעו את מסוקיהם בצבע לבן ויגנו עליהם
בעזרת חיל האוויר שלהם ואנו לא נוכל להתנגד לזה. אנו נוכל כל זאת
למנוע ע"י כך שהמצרים יוסיפו לשוחח עמנו. על כן הנני מציע:

1. אתם תסכימו עקרונית לקו של ה-22 באוקטובר. קו זה יהיה נושא
לדיון ביניכם למצרים ולסיסון משוחף. בעת הדיונים על הסיסון -

נפתח כביש אספקה בפיקוח האו"ם כשכוחותיכם עומדים ליד המחסום.

כביש זה ייפתח אך ורק לאספקה לא צבאית.

2. יבוצעו חילופי שבויים.

3. יבוטל ההסגר.

אין לי יסוד להניח שהמצרים יסכימו. החולשה הנ"ל היא שהמצרים עלולים לומר כי את השבויים יחליפו רק כאשר תחזור ישראל לקו של 22 באוקטובר ואילו אתם תאמרו שהדבר ייעשה כבר מעת מחן ההסכמה העקרונית.

ראש הממשלה: אם הם רוצים בכביש למטרת אספקה בלבד - נוכל להסכים לכך, אך זאת בתנאי שהם ישחררו את שבויינו. במה דברים אמורים? אם זהו כל מה שהם רוצים. הרי גם עכשיו לא איכפת לנו מה הוא מספר המשאיות שמגיע אליהם מידי יום.

המזכיר: כשם שאתם אומרים שאינכם מאמינים לאו"ם הם יכולים לטעון שאחרי שחרור השבויים לא תמלאו אחר יתר הסיכומים.

ראש הממשלה: אנו מוכנים לתת להם את כל ההתחייבויות שבעולם באמצעותכם.

המזכיר: מזה 5 ימים אני כבר משוחח עם פחמי. לא פשוט לעשות זאת שכן על הפרק בסך הכל בעיה לא סבוכה. אך עד מהי אפשר להכשין בזה? אם זה ייכשל יבואו הרוסים ויגידו למצרים: ספטים שכמותכם, הרי הזהרנוכם, למה הלכתם שולל אחרי האמריקנים? העניין ייגרר למועבי"ט, על ישראל יאימו בכל האיומים האפשריים. יתפתחו לחצי הנפט, תעבור עוד החלטה כמועבי"ט, תבוא הבירוקרטיה ותגיד את כל הדברים הידועים וכו'.

ראש הממשלה: אבל הרי אנו מוכנים להסדיר את האספקה לארמיה השלישית

והשאלה היא האם הם רוצים בזאת או שמא מגמתם פשוט לשבור את הכיתור ולהפוך את היוצרות עד שנמצא אנו במצור.

יריב: הם רוצים את כל הצרים.

המזכיר: הוא משוגע!

יריב: ענין הציר בפיקוח האו"ם אינו דבר פשוט. המצרים יכולים לנוע לא רק בכביש אלא גם בשטח הפחוח, מקום שם לא יימצא האו"ם. המצרים יודעים להבחין יפה בין שאלת האפֶּכְקָה לשאלת היתרון האסטרטגי שהם רוצים להקנות לעצמם (כאן מרחיב יריב את הדיבור על שיחותיו עם הגנרל המצרי בשלושת המפגשים). סאדאח בנאומו האחרון דיבר על כך שלא איכפת לו שלישראל יהיו אפילו 400 ק"מ מרובעים בגדה המערבית אך פירושה של הגדרה זאת שכל שלושת הצירים עוברים לידינו.

המזכיר: היכן היו כוחהיכם ב-22 באוקטובר?

יריב: (מסביר בעזרת המפה) באוחה עה כבר שלטנו על שנים מהצירים. יש הבדל בין שאלת האספקה לבין שאלת הקו. אם מחזיקים בקו - שולטים בשטח, וזה חיוני עבור המצרים. חשוב מאד להכנס לשיחות כאשר מצבנו נחלש. עשייתי כמיטב יכולתי להסביר לגנרל המצרי פשר עמדתנו.

המזכיר: אני נזכר באנלוגיה היסטורית: התפשטותה הטריטוריאלית של פרוסיה אך מהשניחן היה לעשות באוחה עה ניתן היה לעשות כיום אילו היחה ישראל לכדה מול מצרים. אך הרי אינכם לכדכם. קיים מישור המעצמות. גם אני הייתי נוהג כמוכם אילו לא היו המעצמות, אך במלחמה

זו הצליחו המצרים להפוך את הסכסוך לסכסוך עולמי
to globalize the conflict

את כל זה אני מנסה לערפל.

- א. ע"י היוקרה האישית שלי.
- ב. ע"י חרגילי סחבת והתחמקות.
- ג. ע"י נסיעתי לקאהיר.

הרוסים רוצים לחזור לאזור במלוא כוחם. זוהי המציאות והגורמים החיצוניים קיימים. אין זה צודק שכן עבור זה תצטרכו לשלם ואין לכם ברירה אלא לנסות להשיג את ההסדר הטוב ביותר האפשרי בחנאים האלה שחארתי. הסכנה האמיתית שכפניתם איננה הקלעותכם למלכודת בגדמ"ע אלא לחץ ברוטאלי לחזור לקו של 1967 ועלולים להפתח לחצים בלתי נסבלים בכיוון זה.

דיניץ: אך הארמיה השלישית איננה כח יישע וחיל שלום. היא גורם חוקפני.

המזכיר: אני שואל מה יהיה אחרי יום ד'. אהיה אז בדרכי לפקינג. סאדאח יאמר: האמריקנים בגדו בי. הסובייטים ילכו למועבי"ט. החקבל החלטה לחזר ל-22 באוקטובר ויתפתח הסצנריו שכבר חארתי (מסוקים, חיל אויר ואולי הפעלת כח החרום). כרגע אנו בתקופת רגיעה בזכות הבלוף (fakery). שלי ע"י השיחות עם פחמי. אני מבלה איתו שעתיים ביום.

ראש הממשלה: אני מבינה כי קיימים הלחצים, הנפט, הרוסים המצרים, אך הרי שום דבר מזה לא ייעלם גסאחרי ביקורך בקאהיר ואם זה כך מה הטעם בהצעתך?

המזכיר: זה לא כך. כרגע יש לחץ מיוחד המתמקד בנושא של הארועים

שהתרחשו אחרי כניסת הפסקת האש לחוקפה. אילו כבשתם את העיר סואץ ב-21 באוקטובר היינו כיום מדברים רק על שבויים בתמורה לפתיחת עורק אספקה.

ראש הממשלה: ומי יקבע את מיקומו של קו 22 באוקטובר?

המזכיר: אתם תאמינו לי שמן הבחינה העקרונית היינו יכולים להיות אדישים לגורל הארמיה אילו זה רק קרה לפני ה-22 באוקטובר.

אני חותר להרחקת הכצרים מהסובייטים. הרי מהאחרונים הם רק יכולים לקבל ציוד ואילו מאחנו טשהו הכליתי - שטחים. אני יודע שלא תשמחו לשמוע שאני אומר זאת. חשוב שאעזוב את קאהיר עם הישג כלשהו והטיבה לכך איננה יהירותי (vanity) אלא זה רק בגלל הרוסים. אני מחפש תמריץ עבור הכצרים להכנס למו"מ בענין הפרדת הכוחות. ברצוני לפתח אסטרטגיה שלמה שעיקרה הוא: אתם תהיו נוקטים, אנו נהיה רכים יותר ובכך נתקדם. בינתיים הצלחתי להרגיע לזמן מה את חכרות הנפט, את אירופה, את הרוסים. אמרתי לכל אלה כי אעשה כמיטב יכולתי. גם את יפן אני מרגיע. איימתי לבטל את ביקורי שם.

הייתי רוצה שהמצרים יסכימו להסתפק בקבלת עקרון הנסיגה על ידכם ל-22 באוקטובר לסידור לאספקה הלא-צבאית, לשחרור השבויים ולביטול ההסגר. בעיה קשה ^{אלו} מא היאבעיה עיהוי שחרור השבויים: האם בעה פתיחת הכביש. האם בעה ראשית פתיחת המו"מ על הקו.

קרה וקיבלנו אפילו 5 מכתבים ביום מהסובייטים. אינכם מבינים את חומרה המצב הגאופוליטי. השאלה היא מה נוכל להבטיח עוד למצרים כדי לזרז אותם בענין השבויים. באומרי להבטיח להם אני מתכוון לכשהו שארה"ב מצידה תבטיח. כבר סיכמנו איתם שבוע אחר צאחי מקאהיר נעלה

אח דרג הייצוג, אך באשר לחרומה האמריקנית - אין לי רעיון.

באשר לרעיון המו"מ בין הצדדים אינני סבור שהוא יוכל להתחיל לפני ה-1 בדצמבר.

ראש הממשלה: האם זה יקל עליכם אם חצינו חאריך כעניין זה וחקבעו פרוצדורה מוסכמת עם הרוסיים?

המזכיר: מאז איומי הרוסיים נגדכם הם מתנהגים אילו שום דבר איננו דחוף בעיניהם. בכלל, קורים דברים מוזרים במוסקבה. נמצאות 100 אניות סובייטיות בים התיכון. בעוד שעד עכשיו נמנעו מלפרסם מאמרים נגד ניקסון ועל ווטרגייט, הם עכשיו עושים זאת. אני חושש מאד למה שצפוי קתאריכים 10-13 באוקטובר, כאשר אמצא בפקינג. דוברינין איננו מחקר עימי כחטול-שלשום. הסובייטים הציעו כי השבוע יצא צוות רוסי-אמריקני משהף למצרים לפיקוח על הפסקה האש. הצלחתי להתגבר על כך באמצעות ההגסים^{הג'מ}. הרוסיים שלחו נחמקיס לים התיכון. במשך השבוע האחרון הם לא הציעו לנו דבר מלבד המסוקים הצבועים בצבע לבן. לצד החיובי של מצבנו יצויין:

- א. מצבכם הצבאי.
 - ב. אמונת הערבים בכך שהם יכולים להשיג את יעדיהם בזכות ארה"ב.
 - ג. אמונתם בי כמין אשף להסדרים.
- הכל יתמקד בקרוב בעניין הכביש. כבר אמרתי מהו הסצנריו: מועבי"ס, הבירוקרטיה, חינוקטנה עמדות נגדכם, תבואנה סנקציות אמריקניות (גם אם איש לא יודה בקיומן). ארה"ב תצטרך לתמוך בכל ההחלטות הללו.

דיניץ: הרי לפני בוא רוה"מ דיברנו, אחת ואני, על סצנריו מסויים

שמציחה: אספקה כנגד שבויים וכיסול ההסגר.

המזכיר: לא חשבתי אז על שחרור השבויים, אולי לא הבנתי אותך.

ראש הממשלה: לא נוכל לחיות בלי שחרור השבויים ולא תהיה אספקה.

המזכיר: אחס יכולים לחיות עם או"מ בכביש אחד בתנאי שתוסיפו לשלם באותו כביש, שישוחררו השבויים שלכם ושיחלו השיחות בענין הקו של ה-22 באוקטובר. המו"מ על הקו יוכל להמשיך כל הזמן שבעולם.

ראש הממשלה: עד כה קיבלה הארמיה 70 מטאיות בלבד. מדוע קצב איטי זה?

המזכיר: כדי להוכיח לרוסים ולעולם ששיטה זאת איננה משביעה רצון. כרגע שורר שקט אצל הרוסים אך חוששני שזה השקט שלפני הסערה. היא חיפרוץ אחרי ביקורי בקאהיר. אולי ניפגש מחר שוב לחצי שעה. כל אחד מאתנו יחשוב בינתיים.

ראש הממשלה: לא נוכל להעביר אספקה אלא אם ישוחררו שבויינו ויבוטל ההסגר. ענין ההסגר הוא אסון גדול. השקעה עצומה. יחסינו עם איראן וכו'.

המזכיר: אך חשוב שאעזוב את קאהיר עם הישג כלשהו בלי מסבר, בלי מועבי"ס, בלי תרוצים שיאפשרו לחץ סובייטי. אזכיר את ההסגר אך רק במהלך הפתיחה. איננה מעריך שיש לזה סיכוי.

ראש הממשלה: האם לא תרצה לעורר את שאלת הפרדת הכוחות?

המזכיר: מה יאמר יריב לגנרל המצרי? נוכל לשוחח על כך מחר. אינני רוצה לנקוט עמדה לגבי הצעתכם בענין הפרדת הכוחות, אך לדעתי צריך לספל תחילה בבעיות הקשורות בארמיה זרק אחר כך בשאלת הפרדת הכוחות.

סיסקו: בעצם שאלה הפרדת הכוחות כבר שייכת למו"מ ולא לשלב הנוכחי.

המזכיר: אני מוכן לעורר את הנושא בצורה לגמרי אקדמית אך לא במושגים ספציפיים.

יריב: שמא כדאי להחליץ מענין ה-22 באוקטובר ע"י דיבורים על הפרדת הכוחות?

המזכיר: אין זה הפתרון עבורי. אני חייב להשיג משהו כדי למנוע התלכדות סובייטית-מצרית וחלונות ואיזמים מכל העולם. את כל זה נשיג תמורת עקרון החזרה ל-22 לאוקטובר. אזכיר את נושא הפרדת הכוחות אך רק במובן זה שאעודד את סאדאת לחשוב כי בעתיד אני אסייע לו גם בענין הפרדת הכוחות. אולי ישלה הוא את עצמו כי חומך אני אפילו בתוכניהו. בינתיים נחשוב אנחנו מה יכולים אנו להציע מצידנו כתמורה אמריקנית.

פוריה: ההצעה הסורית (על סמך שיחותיו עם סגן שה"ח הסורי) היא: ישראל תחזיר את 15.000 הכפריים לשטח שנכבש על ידה וכן את גוויות החללים. תמורת זה יתנו הסורים את רשימת שמות השבויים הישראליים. אם הסכים ישראל לכמן את קו ה-22 באוקטובר ואחר כך לחזור אליו יהיו הם מוכנים להחליף שבויים. הם מתכוונים לשתי העמדות על הר החרמון

שכבשחם לאחרונה. על הסורים לקבל אישור מדמשק לחילופי הטובים.
כלומר, לחלק השני של הצעתם. אולי לא לחלק הראשון בקשר להחזרת
הכפריים, קבלת החללים תמורה הרשימות.

יריב: אין לסורים שום קיים בקשר ל-22 באוקטובר.

המזכיר: בקשר לסורים אנחנו אך ורק מביאי דברם ואיננו פעילים
ביוזמתנו.

סודי ביותר

פגישה ראש הממשלה, גולדה מאיר, עם נשיא ארה"ב,

ריצ'רד ניקסון, ב-1 בנובמבר 1973

השתתפו: מזכיר המדינה, השגריר דיניץ, אהרן יריב, מרדכי גזית,
האל סונדרס.

(השיחה החלה ב-12.10 ונסתיימה ב-13.50).

ראש הממשלה: ברצוני לומר לך דבר מה שברור לי כי אהה מודע לו מבלי
שאף אומר זאת - הערכתנו העמוקה למה שעשית והנך מוסיף לעשות למעננו,
אהמול כשיצאתי את לוד אמרתי לכתבים: ידיד הוא אדם אשר מוכיח את
ידידותו כאשר זו נחוצה ורחופה. ואחה באח לעזרתנו מסש בזמן הנכון.
אינך יודע, אולי, מה שמעוה הרכבת האויריח כשבילנו. הממשלה, ועדת
חוץ ובטהון וגם אני ביקרנו וראינוה וזה סחזה נפלא.

הנשיא: אכן מטוס אחד כל 50 דקות.

ראש הממשלה: ובאיזו החלהבות עומקים במלאכה אנשיכם!

הנשיא: דומני שגם לכם יש כמה מטוסים המשתתפים ברכבה האויריח.

ראש הממשלה: וכן ברצוני להודוח לך על עמידתך מול הסובייטים. אסור
שהם יחשבו שהם יכולים להפחיד (to bully) עם קטן. הם עשו
זאת לעמים קטנים אחרים. הקווחנו היא שהם לא יצליחו במקרה שלנו.

הנשיא: דבר זה הוא אכן חיוני לקיומכם.

This of course is critical to your survival.

ראש הממשלה: זכור לי אותו בקר כשבאו שר הכסחון והרמטכ"ל ועוררו את השאלה האם עלינו להנחית את המכה הראשונה. השבתי בשלילה. אמרתי כי ניתול על עצמנו את הסיכון; סיכון איום. היה עלינו להיות במצב שידידינו יידעו בדיוק מה קרה, כיצד פרצה המלחמה. הימים הראשונים היו איומים. הסורים חדרו עמוק מאד לרמת הגולן, והרי אתה היית שם בשעתו. גם המצרים הצליחו בהחללה. הגבורה, ההקרבה העצמית של בחורינו לא ניתנות להאור. רק אנשים אשר יודעים כי הכל מוטל על כף המאזנים יכולים להלחם בצורה זאת בלי לחשוב כלל על הצפוי להם עצמם. ואז באה הרכבת האוירית. עתה חייב להגיע תור המו"מ. חמיד היינו מוכנים לכך אלא שאסור שהערבים ינצחונו עכשיו אחרי שהפסידו במערכה ואחרי שהקרבתנו קרבנות כאלה. מלחמה זאת חייבת להיות המלחמה האחרונה. אין עם בעולם, אין אדם בעולם שנאבק כה בעקשנות בענין שבויי המלחמה כמו העם האמריקני וכמוך אישית ואחה יודע מה המשמעות של הדבר.

הנשיא: כמה שבויים ישראליים בידיהם?

ראש הממשלה: יש לנו 380 שבויים במצרים וכ-120 בסוריה. בידנו כ-7.000 מצרים. בין השבויים יש פצועים. אנו רוצים בהחזרתם המיידית. אנו עם קטן מדי כדי שנוכל לשאת באסונות מסוג זה. אם נהרגם את מספר אבדוחנו בהרוגים לסידרי גודל של ארה"ב, היו לנו כ-150.000 הרוגים. ואנו אומה קטנה, איש מכיר את רעהו. יש לנו כ-45 פצועים שבויים במצרים ואיננו יודעים כמה יש לנו בסוריה.

הנשיא: הסורים אינם מדברים עם איש.

ראש הממשלה: רשמנו את כל הנעדדים כאילו הם שבויים. לא קיבלנו רשימות כלשהן מסוריה. קיבלנו את רשימת הפצועים ממצרים אך עדיין לא קיבלנו את

רשימת הפצועים האחרים.

הנשיא: היש לכם שבויים סוריים?

ראש הממשלה: כן, כ-300, אך הם אדישים לגורלם.

הנשיא: מה שהיינו רוצים עתה הוא שהפסקת האש שקיימת חוסיף להישמר. אנו רוצים להכין הכל לקראת מו"מ לשלום והפעם שיחות כנות וממשיות. קיימת בעית הארמיה השלישית.

ראש הממשלה: איננו רוצים להשמידה. הבעיה היא איך לשמור על הפסקת האש. אך לא עובר יום בלי שהפסקת האש מופרת. אנו רוצים בשחרור שבויינו, בביטול ההסגר בבאב-אל-מאנדב. איננו יכולים לקבל עוד נפס מהמפרץ הפרסי דרך מיצרים אלה. המצב דומה לזה שהיה קיים לפני מלחמת 1967 אלא שאז זה היה בשארם-אל-שייך והשאלה היא האם הרוסיים או המצרים והסוריים בעזרת הרוסיים יוכלו to bully us • תקווחנו היהידה היא שאחה, שהנך מבין מה רצוננו וגיליח הכנה לכך כל השנים, חסכים שאנו ואחס נמשיך לעבוד יחדיו.

הנשיא: אנו כמובן במגע הדוק עם המצב. אנו כמובן יודעים על הסבל הנורא שנגרם ע"י המלחמה. גם כאשר היו לכם רק מספר קטן מאד של שבויי מלחמה היה ברור לי כמה זה מכביד עליכם. עתה הבעיה היא כיצד להתקדם לקראת היעד, יעד שאחס רוצים בו, אנחנו רוצים בו, כל העולם רוצה בו: אל תהיה עוד מלחמה אחת let us not have another war • מלחמה היא ענין קשה גם למדינה גדולה, אך למדינה קטנה, אפילו היא מנצחת, זה יכול להיות אסון (disastrous) בגלל ההתשה הכרוכה בזה. כך זה בענינו ובוזה גם אחס צריכים לדון. מדיניותינו היא לאפשר לכם

להיות מוכנים לכל פורענות ועזרנו לכם בקורנסים ובעייטים. בהסדר שלום קיימת רק מדיניות אחת והיא להיות מוכנים למלחמה וגם אם יהיה שלום עדיין עליכם להיות מוכנים. במלחמה זו הוכח כי מדיניות של החפרות איננה חכלית לעצמה the policy of digging in cannot be the end. המדיניות היא להתקדם לקראת ההתחלה של שיחות ישירות ומבחינה זאת טוב שהנכם כבר מדברים זה עם זה, בתחילה רק בנושא הפסקת האש.

יריב: זה קצה יוחר מכך. זה לא רק בנושא הפסקת האש. הגנרל המצרי הציג חכנית.

ראש הממשלה: המצרי לקח את יריב הצידה ואמר לו כי הגורמים המדיניים הככירים ביותר במצרים רוצים שלום. סאדאת יודע שגולדה מאיר רוצה שלום.

הנשיא: ידוע לי שזה נכון שמצרים רוצה שלום. השאלה היא הניתן להניע שרשרת של ארועים chain of events כדי לשבור את הקפאון ולנוע לעבר השלום.

ראש הממשלה: בהחלט.

הנשיא: לא חוכלו להגיע בבת אחת לפתרון סופי ultimate settlement אלא יש לגשת לזה צעד לאחר צעד ובהעדר פתרון סופי אין פרושו של דבר שצריך להיות לא כלום. למצרים יש בעיה בקשר לארמיה השלישית; לכם יש בעיות בקשר לשכויים ובקשר להסגר ולכולנו בעיה בקשר להפסקת אש. עלינו להסדיר בעיות אלה כולל ענין הקו של ה-22 באוקטובר ולא אכנס לזה, זה ענין למומחים. עתה שנפתח "עורק הקשר" הגיע הזמן. יתכן וההזדמנות

לא חוזר. כידיד ברצוני לומר לכם כיצד ראיתי את הדברים מאז ראשית המלחמה, מה אנכי עשיתי וכיצד אני רואה את העתיד. באשר להתחלה כל הענין יש דיבורים על כך שביקשנוכם שלא להנחיה מכת מנע (not to preempt). לא עשינו זאת אך מה שהחלטתם כנראה נכון החלטתם. בודאי שקלתם שלא רציתם שייאמר עליכם שגרמחתם למלחמה, ואז באה המלחמה בשבת וכאשר היא באה היו מנהיגי הסנט בעמדה נחרצה שלא להסתכן. אני ידעתי ואמרתי זאת כי ידידתי ראש הממשלה, תמיד הדגישה שאין היא רוצה חיילים אמריקנים, שהיא מבקשת רק את אמצעי הלחימה. אך גם בענין זה של האספקה גילינו ריטון רב בהחלטה. אתם ביקשתם מאתנו שלא להפוך בהחלטת הפסקת האש במועבי"ט ואמרתם לנו כי חסימו את המלאכה עד יום שני, עד יום רביעי ולא כך היה. אין לי טענות אך לנו היו צרות שלא תסכנו בהחלטות וכולם שאלו מדוע אין ארה"ב פועלת למען הפסקת-אש, מדוע איננה פועלת באמצעות או"ם. השיבותי: לא עכשיו, זה לא הזמן וזאת מפני שאתם אמרתם ושגרירכם הסביר את זה חוזר והסבר שאילו היחה הפסקת אש היה זה נגדכם. לא יכולתי להסביר אמת זו לאף אחד. לא יכולתי, אי לזאת, להסביר מדוע איננו חומכים בהפסקת אש. והנה, התיצבה בפנינו בעיה שניה שחייבה החלטה שניה: החלה הרכבת האוירית הרוסית ואת פניה עוד קודם לכן בענין האספקה. אנו דנו בענין זה. כל הבירוקרטיה היתה נגד הענותנו והוא הדין בקונגרס, לבד מכתם ידידים נאמנים של ישראל. היו כאלה שתמכו בהגשת קצת עזרה, 3 מטוסים, ואילו אני אמרתי שהרוסים יאשימונו ממילא גם אם נשלח 3 מטוסים בלבד ועל רקע זה באה החלטתי בדבר הרכבת האוירית שהיא הגדולה בהיסטוריה שלנו מאז מצור ברלין ואולי אף יותר גדולה, שכן כינתיים המטוסים גדולים יותר. הנרי (קייסינגר) חייב את הרכבת. מנהיגי הקונגרס לא היו נלהבים. הסברתי להם כי מבחינת הרוסים 3 מטוסים או רכבת של ממש זה הינו הרך.

אנו מדברים בכנות עם הרוסים... ואז בא משבר נוסף וזאת בעקבות הצלחתכם בשטח. הסובייטים התעוררו. הם עוררו את שאלת הצורך בהחלטה במועבי"ט. החלטתי לשלוח את הנרי למוסקבה כדי להרויח עוד יומיים. כתוצאה מהנסיעה השגתי הסכם עם הסובייטים בדבר הפסקת האש וזאת במועד שהוא נוח לכם יותר, אך בעקבות זה בא משבר נוסף עם הסובייטים וזה קשור עם הארמיה השלישית. לא הפרזנו בהערכת הכוונות הסובייטיות. הביון שלנו הוכיח שהיחה יכולת ממסית ואף כוונה בדבר שיגור כוחות סובייטיים למזה"ת. דבר זה היה יוצר בעיה. החלטתי על ^הprecautionary alert וזה גרם בארה"ב להתמרמרות והמיהה (consternation) בציבור. שאלוני הנסחכן במלחמה גרעינית? ושאלו שאלה זאת על אף ההערצה והידידות העמוקים לישראל הקיימים כאן וכאילו לא די בכך לא היה לנו אז אף ידיד אחד בעולם: הבריטים, הצרפתים, הגרמנים, האיטלקים, הספרדים לא איפשרו לנו לסוס מעל שטחם. היפנים פנו עורף והכל בגלל הנפט. אם הפסקת האש חתמוסט ואם יבוא שוב עימות עם ברה"מ ואם אירופה תקפא בחרף מקור בגלל משבר של נפט חמצא עצמה ישראל בצרות גדולות hell of a spot. אני חולק על כל המדינות הללו, אך המצב הוא רע מאד כשכל המדינות הללו תומכות בסובייטים. לא מפני שהן עויינות את ישראל אלא משום שהן בעד הנפט. אני אומר לך כל הדברים האלה כדי שתסבירי אותם לממשלתך. אמרתי שהחזקנו את הקו we held the ring מול הסובייטים. סיכנו הסון דברים. סיכנו את הדטאנט, את יחסינו עם אירופה ואף היינו מוכנים לעימות עם ברה"מ. הייתי מודע לסכנות הקומוניזם לפני ג'קסון. עכשיו ג'קסון בהחלט יודע קומוניזם מהו. הוא למד, אך צפויה סכנה לדטאנט ויש חשש לעימות. בויאטנאם לא היחה קיימת סכנה כזו. אירופה והמזה"ת הם האזורים הרגישים, לכן קיימת בהם מעורבות מעצמות העל. לנו חשוב שנבין את סכנת חידוש הלחימה.

זה יכביד עליו מכל הטעמים שהזכרתי, ברה"מ (דטאנט ועימות) המדינות האירופאיות, יפן, הלך הרוחות בארה"ב. כולם אומרים, יש צורך במו"מ פנים אל פנים והלואי שזה יתאפשר, אך בינתיים אסור שהפסקת האש החמוטט ובעקבות זה תבוא שוב הקריח עם הסובייטים. יתירה מזו, אם בתקופה זו לא רק שהסגר הנפט לא יבוטל אלא אף יחריף ויפגע במדינות שליטיות. גם אנו מקבלים כ-10% מהנפט שלנו מהמזה"ת. אני מסביר לך מה הן בעיותינו בקונגרס ועם הכירוקרטיה. אני אומר לך כל זאת משום שברצוני להתמיד בקו של חמיכה בישראל הן בחוום האספקה (hardware) והן בענין החזקה הקו מול הרוסים. ידידיכם אומרים שאין אני תומך בכס משום שברצוני להסתדר עם הרוסים, אך האמת היא שכל מה שאני אומר הוא שיש להכיר ולחיות עם העובדות: אירופה, יפן, ארה"ב, ברה"מ, הדטאנט. ועכשיו סוף סוף מתגלח אפשרות של מילוי תפקיד ע"י ארה"ב. אהמול דיברתי עם שר החוץ המצרי. אמרתי לו שעליכם לשוחח. דיברתי בגילוי לב עם דוברינין וכך אני עושה עם ברז'נייב. ברור להם שבענין אספקת הנשק מה שהם יעשו בכוון לערבים נעשה אנו בכוון אליכם וכן עליהם להכין שזה חלוי בשני הצדדים כדי להגיע לשלום. כן ברור להם כי אנו נעמוד איתנים.

אינני מחאוונן אך אני שם לב לכך שחוזרים ואומרים שאינני תומך בישראל:
א. בגלל שיקולי נפט. ב. בגלל מדיניותי כלפי הרוסים, אך אין זה נכון.

I stand firmly for the survival of Israel and for an agreement with secure borders.

אך ברגע זה אם החמוטט הפסקת האש חיווצר בעיה איומה בגלל בעיה העימות עם הסובייטים. לאירופאים כבר אמרנו ללכת לעזאזל. to fly a kite. מאשימים אותי בעוד האשמה והיא שארה"ב וברה"מ הקימו שותפות שילטונית (קונדמיניון) ויכחיבו את חנאי ההסדר. זה לא נכון, לא נכחיב. אנו

a responsible role and influence the settlement. רק נמלא הפקיד אחראי ונשתדל להשפיע על ההסדר

הפקיד כזה הוא סביר. ידידינו הרוסים רוצים לשלוח משקיפים. הפסקנו זאת, אם הם שולחים 70 משקיפים יכולים גם אנו לשלוח מספר דומה, אך בעוד משקיפנו יעסקו בעניינים הומניטריים יודעים אנו כולנו כמה יעסקו הם, על כן נוקטים אנו עמדה פשוט נגד ענין משקיפים. כן אנחנו מתנגדים להכנסת כוחות סובייטיים למצרים. אם הסובייטים יאישו את הציוד הסובייטי יהיה זה רע. אנו לא נשב עם הסובייטים ונחלק איתם את העולם ונקבע את עתיד המזה"ח. אך עובדה חיים היא שהם שם. אין ישראל יכולה לחיות בלי חטיבה אמריקנית ואין מצרים וסוריה יכולות לחיות בלי חטיבה סובייטית. כך יוצא ששתי המעצמות הן חלק מן המציאות באזור והשאלה היא הניתן לסובייטים לפעול חד-צדדית או שנפעל יחדיו. את הינך מנהיגה חזקה (strong) ואני אדם חזק (tough). אנו נפעל בצורה אחראית מאד ונשוחח עם המצרים. מוטב שאנו נשפיע עליהם ולא הסובייטים. שונה המצב בסוריה, לשם אין לנו גישה.

קסינג'ר: סוריה שלחה גישושים כלפינו באמצעות מרוקו.

הנשיא: ראשית כל יש לקיים את הפסקה-האש. בנוסף לכך יש לקדם את המו"מ ואת שיחות השלום. אנו נשוחח בהחלט עם הסובייטים שכן מוטב כך מאשר יפעלו לבד וזאת כשהבריטים, הגרמנים וכו' לצידם. מה שאנו מנסים לעשות הוא מצד אחד לשוחח איתם אך מצד שני לקיים מגע (קוים פתוחים) עם ידידינו ומוטב שלנו חהיה השפעה במצרים ולא לרוסים. אם התמוטט הפסקה האש יחזרו כל הארועים הנוראים (deadly) שכבר היו וספק אם נוכל לעשות הרבה לאחר מכן. זו שאלה פתוחה very much open to question.

לא היחה לי חמיכה רוב בענין הרכבה האוירית, לא היחה לי חמיכה בענין אי-פעולחנו בראשית המלחמה למען השגת הפסקת-האש וכן לא היחה לי הבנה וחמיכה בנושא ה- precautionary alert . מסלול המו"מ הוא הטוב ביותר ואני אומר לכם בכל הכנות שעליכם לסמוך עלי ועל הנרי שאנחנו נעשה הכל כדי להגן על האינטרסים שלכם לא רק בתחום ה- hardware אלא גם בתחום ה- software . אם אינכם רוצים בכך נוכל להניחכם בידי האו"מ. אלו הן העובדות ואדרבא, הציגי נא לי שאלות. רציחי שיהיו ידועים לך כל הסיקולים הללו וכי יחדלו להאמין בשטויות האלה כאילו נדקור אותכם בגב, כאילו ננהל סו"מ מאחורי גבכם; זה פשוט לא נכון. אנו נפעל בכל כוחנו, נשחמש בכל השפעתנו להשיג הסדר של שלום סביר to get a reasonable peace settlement . זה דרוש לכם, זה דרוש לנו, זה דרוש לעולם. זה אינטרס של כולם. עימות סובייטי-אמריקני אינו דבר נעים. עמדנו בו לפני ימים אחדים.

ראש הממשלה: רב חודות לך. דיברת כידיד ודיברת בכנות. בקשר לעתונות, למה שטתפרסם בה, אינני מרבה לקרוא עתונים מאז המלחמה. קראתי במסוט מאמר בלונדון טיימס בה צויין שהיחה זו שטות שהמצרים בחרו דוקא ביום כיפור לפתוח במלחמה שהרי דוקא באותו יום קדוש יודע כל אחד היכן נמצא רעהו. אילו הלילה בחרו בראש השנה היחה זה אחרת.

הנשיא: לנו יש עחונאים כג'וזף קרפט והם עולבים בנו ואילו יחד עם זה הם ידידי ישראל.

ראש הממשלה: אמרתי כי אנשים לא צריכים להפגש איתו. לעומת זה העחונות שלנו, הכנסת, ועדה החוץ והבטחון, הם כולם יודעים מה שעשיתה.

הנשיא: הודעותיך היו טובות מאד.

ראש הממשלה: ביקרתי בחזית בדרום ודיברתי עם הקצינים והחיילים. אמרתי כי עימות גלובאלי בגלל ישראל הוא הובר הגרוע ביותר מכחינתה של ישראל.

הנשיא: לך יש הרבה תבונה (sense)

ראש הממשלה: החיילים מאמינים בי ואיני יכולה לאכזבם. כל אדם אחראי יודע מה שאחה עשית. על כן החלטתי לבוא לשוחח אתך. הרי עם ברז'נייב אינני יכולה לשוחח.

הנשיא: הוא דוקא איש מעניין ואני בטוח שהייה מסתדרת איתו.

ראש הממשלה: הזכרת את הבריסים. הידוע לך שיום היה עם צ'מברלין במינכן? נקודה זו התעוררה בדיון בפרלמנט.

הנשיא: מה שחשוב הוא: האם נוכל להסכים על כך שאנו בדרך הנכונה, נמשיך לדבר עם הרוסים, שנוסיף לדבר עם המצרים ושנפעל למען הפסקה-האש.

קייסינג'ר: מה שאנו מנסים לעשות הוא להפוך את הרוסים לעמדה משנית (secondary position) והנשיא הסביר למצרים שאם רצונכם לדבר איתנו, בבקשה, אך לא עם הרוסים באותה עת. יחד עם זה נהיה בקשר עם הרוסים. היעד שלנו, מניעה הסתודדות (ganging up) נגדכם.

הנשיא: באשר לרוסים לנו יש הרבה קשרים איתם ונמשיך בקשרים האלה. בשום פנים ואופן לא נאמר להם שכוונתנו לדחוק אותם להפקיד מישני.

קייסינג'ר: אך הלכה למעשה זוהי כוונתנו.

הנשיא: מוזר הדבר שהמצרים מוכנים לדבר איתנו וזה טוב, אך השאלה היא לכמה זמן. זה עלול להפסק. אישים קיצוניים עלולים לגבור במצרים. אינני מכיר את סאדאת, אך אומרים עליו שהוא דוקא איננו קיצוני.

ראש הממשלה: אין לי חילוקי דעות אהך.

הנשיא: טוב.

ראש הממשלה: אנו סבורים שיהיה זה אסון אם ישחלטו הרוסים על אזורנו. חמיד סכרתי כך. הארופאים אינם מבינים, הם משלים את עצמם. לנו אין שום כוונות רעות כלפי מישהו באזור. למשל חוסיין שלח שתי חטיבות לסוריה, אך חיי היום יום בין הגדמ"ע לגדמ"ז נמשכו.

הנשיא: אין ירדן אויבת שלכם. האם סבלו החטיבות הירדניות אכרות קשות?

יריב: לא הרבה.

ראש הממשלה: כאשר שמענו על מפגש של מפקדים בסוריה שבו שהחף גם חוסיין ביטלנו תכניתנו להפציץ את המפגש הזה. הגשרים בין גדמ"ע לגדמ"ז נשארו פתוחים כל אתה עת. נמשכו החיים הנורמליים. אנו רוצים בכל לבנו בשלום, אך עוד אנו מקוים שיבוא יום וחוזה השלום לבדו יוכל להיות ערובה לשלום. סבורים אנו שיום זה טרם בא ולכן מרכיבי השלום, ובעיקר ענין הגבולות הוא ענין שלגביו חייבת ישראל להיות רגישה מאד.
we are duty bound to be very sensitive

אם יחתום סאדאת על הסכם האם ישמור עליו? האם לא יירצח? לכל זה אנו רגישים.

הנשיא: אמרתי לרוסים ולמצרים שהם אומרים חזרה לגבולות 1967 ואילו ישראל אומרת אף לא שעל אדמה אחד, אך אני אומר גבול בטוח (secure border).

ראש הממשלה: גבול בר-הגנה (defensible).

הנשיא: גבול בטוח כולל דבר זה. כולם צריכים לוותר. הייתי רוצה מאד שאח דוקא תיזכי להגיע להסדר, וזאת אחרי שחיבחתי מחדש, ובודאי אחרי מו"ט קשה הגיעי למצב שהעניינים הם מוסדרים things are worked out בלי חקציב בטחון עצום על כך ובלי מלחמה כל כמה שנים. אני נשמע כאילו אני מדבר בצורה אידיאליסטית בנוסח הנשיא ווילסון.

ראש הממשלה: אכן הייתי רוצה בכך.

הנשיא: אני יודע. אה רואה למול עיניך את האלמנות, את היתומים וזה לא קל.

ראש הממשלה: אחד היסודות החשובים: שישראל ומצרים ישוחחו זו עם זו באשר להפסקת האש. בודאי שאנן רוצים לשמור עליה.

הנשיא: וגם הסדר ענין האספקה הלא צבאית.

ראש הממשלה: כן. אך גם שחרור השבויים והסדר ענין כאב-אל-מאנדב. כאשר לשיחות הגנרלים, גם אם הם מהאוננים עובדה היא שזו הפעם הראשונה שהשיחות הללו הן ברוח טובה (cordial).

הנשיא: כן ברוח טובה. זו התחלה טובה גם אם זה יימשיך שנים. כך היה בין קיסנינג'ר ללידוקסו.

ראש הממשלה: חשוב להניח את הספול בנושא הקו (22 אוקטובר) לצרדים
עצמם to leave the line to them אך איננו יכולים להיות
כלי שחרור השבויים. שמא תלחץ על ברז'נייב בענין סוריה.

הנשיא: כן, אך זה מעט מאד.

קיסנינג'ר: אסביר למאדאם כשאבקר בקאהיר שאם הוא רוצה להשיג משהו
הדבר אפשרי רק באמצעותנו. זה הל על האספקה הלא-צבאית, אך אתם
צריכים להסכים לעקרון החזרה לקוי או קטובר 22.

הנשיא: אנו מדברים על העקרון בענין זה. האספקה היא ממש חיונית.

ראש הממשלה: לכך (אספקה) אנו מוכנים אך לא נוכל לקבל את העקרון של
22 באוקטובר. מוטב להניח את הענין לשיחות בין הגנרלים.

הנשיא: אם מקבלים את העקרון פירושו של דבר רק דבר אחד. קיום שיחות
בענין זה.

קיסנינג'ר: חבר זה יוציאנו מן המבוי הסתום ^{hook}. this will take us off the
הרי איש איננו יודע היכן הם הקוים הללו, ואנו
נחייב לא ללחוץ עליכם.

דיניץ: חשוב שיהיה ברור שאין פרושו של דבר זה מתן ציר למצרים.
זה היה מקל עליכם.

קיסנינג'ר: סיכמנו עם המצרים שהמרובר על אספקה לא צבאית.

ראש הממשלה: אנו לוחצים עליהם להזדרז ולפרוק יותר מהר את הסיירה.

לפי 35

SECRET

①

Minutes of the Meeting Between the Prime Minister
and the Secretary of State, held at Blair House,
November 1, 1973, 9:00 AM - 10:30 AM

370

The Prime Minister opened the meeting by saying that she had left Israel at this time because a stage had been reached where, beyond anything of substance, the position must be made clear. The Secretary agreed. The Prime Minister continued, saying that we can take a stand for or against (this or the other issue) but what we cannot have is getting it piecemeal. We have to know what plan exists and what is the relationship; do we know of any plan in advance or do we get it after the other parties? The horror of last week was too much.

The Secretary asked whether the Prime Minister was referring to the week after the war. The Prime Minister said that indeed she was referring to that week. The war itself we could lose, and if we live 100 years it won't be enough to tell the story of the unimaginable acts of heroism that were done in the war. What we cannot take is that at a given hour we are told to do this or do that. We have to know what is being planned until direct negotiations start and what are the plans for the peace conference. We cannot live in a situation of this kind. For the first time, we have had demonstration of groups of wives and parents of prisoners of war. When we are in jeopardy, the greatest thing we have is the confidence of our people (but we lose that confidence when) we talk about something and 24 hours later we cannot deliver.

The Secretary replied that he appreciated the Prime Minister's problems. He, the Secretary, was outraged at stories leaked to the press. He saw an article by Kraft this morning according to which he had agreed with the Russians on things which he kept from Israel. (Yariv interjected that this was pure guesswork on the part of the newsmen.)

The Secretary continued that this was almost unbelievable, but that you did not think it appropriate to discuss it with a group of the size he was facing. After his return from Cairo, he will disassociate himself from the issue.

The PM stated that there was no control over the press.

The Secretary said that the Prime Minister in her own words had implied the same things. The whole situation was controlled by one person (himself) but there was a limit to what he can do. He had tried to explain that the war had strengthened certain tendencies in the United States; the PM was the only person who could slow it down.

There was no understanding with the Soviet Union. On the contrary, the Russians had accused him before the President that he had undermined everything. No agreements and no secret deal. Israel knew everything within 6 hours. The only thing that was agreed on in Moscow was the auspices under which the peace negotiations would be held. By his trip to Moscow, the Secretary gained 48 hours of time; the alternative would have been a Security Council decision on Friday night which the United States could not have voted against. He, the Secretary, had asked for battle reports and had received no indication that more time was needed and no information on Israel's intentions. He had had no reason to think that 12 more hours were necessary. He had not even known in which direction Israel was striking, whether to the North or South. He had thought it was towards Ismailiya. He was ignorant of Israel's plans. The cease fire agreement contained what Israel had asked for, namely direct negotiations. It was after that that Israel trapped the Third Army. Even while the Secretary was on his visit to Israel, the Prime Minister had mentioned Port Fouad. (The trapping of the Third Army was an) eventuality that he had never thought about and he might have been able to handle things differently and gain more delay in submission of the Resolution. Unfortunately, communications broke down. He was using his airplane communications so that the State Department should not see his cables. But the communication broke down and he doesn't know to this day whether it was due to jamming or weather conditions. It wasn't until 10:30 our time that he found out that he had been out of communication for 6 1/2 hours and then, at 6:00, he went back to State Department communication. Personally, he doesn't believe that the breakdown was due to Soviet jamming, but it may have been due to military operations. The Soviets may not even have the technical capability. He had always used this method of communication and it had worked. This time he could receive messages but not

There is no understanding with the Russians. The Russians were trying to maneuver the United States step by step to a showdown.

If every communication between the Secretary and Egypt or Russia would get to the President, things would be worse. There are daily messages from the Allies and from Sadat. Israel must recognize the facts of life. We (the Secretary and the PM) can try to devise a common strategy, but he has no plan.

There is the specific problem of how to treat an army after the cease fire went into effect.

The PM said that the cease fire had not in fact gone into effect. To this, the Secretary replied, that no one here believes that. The PM said we cannot be accused of lying; every time Egypt says something (their assertion is taken for granted) and we are accused; we should not be told that.

The Secretary said he was not referring to what Sadat says.

The Prime Minister cited the history of the Saturday in which the first convoy was to go through as an example. Our statements should be regarded as at least as reliable as the other side. The Secretary said that he had not given him any trouble on that convoy, but that there had been appeals to the President.

The Prime Minister said that up until now the convoy had not yet been brought across and the Secretary interjected that this was not the issue now and no one was criticizing the handling of the convoy.

The Prime Minister said that in the meeting that General Yariiv finally had on Saturday that the Egyptian delegation was waiting at a point different than had been agreed on. The Secretary said it was a minor point, to which the PM replied it did not appear as such in the cable she received from the Ambassador during that night. The Secretary said that it would have become a major problem only if it had escalated to a higher level. The whole problem was that the United States government, the whole cabinet, wanted to launch an effort to the

Third Army.

Yariv gave his opinion that this would have been technically very difficult to carry out.

Here the Prime Minister turned to the question of the cease fire lines and said that no one knew where the lines were and that just because the Soviets say what they say, it wasn't necessarily so.

The Secretary said that he does not know where the lines were.

The PM continued and told the Secretary that yesterday Israel had received a note from the General commanding the UN forces, demanding to know by noon whether we are prepared to return to the lines of October 22nd. The PM pointed out that Egypt didn't comply with the cease fire and that blockading Bab-el-Mandeb which had continued showed that Egypt has not complied with the cease fire.

The Secretary said that he agreed and had said so to the Egyptians (with reference to the Straits).

The Prime Minister continued saying that the Egyptians were now connecting the issue of the blockade with the issue of the wounded POWs. Also, there was still shooting going on; even at the point where the convoy was to pass through, the Egyptians started shooting.

The Secretary said that these were details and that the basic problems were:

- (1) The cease fire and what will happen to it, and
- (2) The long-range strategy

What Israel had received last week was the absolute minimum considering the views that prevailed here in Washington. Also, Israel had hardened its position. There was no other UN enforcement(?)... Israel has the dominant card. The Ambassador knows the history. There was no agreement with the USSR and no agreement with anybody.

The PM commented that as far as the cease fire was concerned, they cannot push us to lines which had not existed.

The Secretary said that he had already told us that we could agree to know where the line was and then to go back to a line, any line.

As far as the Third Army was concerned, there was no question of military supplies to it, only of non-military supplies. When the prisoners of war ~~were~~^{are} exchanged and the blockade was lifted, Israel should agree to discuss the October 22 lines. Israel should stay where it was until that line is established. A convoy however must be let through and that should be connected with the exchange of prisoners of war and the lifting of the blockade.

The Russians were hammering away at the President for another Resolution. He, the Secretary, had so far avoided that. He told the Egyptians that they also didn't know where the October 22 lines were, and that there would be no military supplies to the Third Army; he had told them that three times and the Egyptians had agreed, although not in writing. The non-military supplies would have to be put on the former basis with UN participation. Fahmi's paper was only received and not discussed. On the first day of the meeting with Fahmi the Secretary had discussed with him only the cease fire. Fahmi had asked for non-military supplies for the Third Army and the Secretary had told him (?) that he didn't know where the October 22 line was.

The Secretary said that he believed that there should be a further commitment of non-military supplies to the Third Army and that a regular supply would require a package deal. He was gaining further delay by going to Cairo and until then, the pressures can be deflected. Here the Secretary added that the Russians now demand that helicopters be used to supply the Third Army.

The Prime Minister interjected that the Egyptians have actually tried to use helicopters and some of these were shot down.

The Secretary continued saying that the details of a regular supply would have to be worked out between the parties. He had told

the Egyptians that any proposal that would come through the Soviet Union would be rejected. There was an obvious limit how long he could go on gaining time. He had talked for five hours with Fahmi; first, Fahmi gives him "the assurance of Sadat" and then he adds conditions to those assurances. There had been no discussion of any peace plan with Fahmi and only the lifting of the blockade and the question of non-military supplies were discussed.

Dobrynin had been with the President and the President had practically agreed on the return to the 22 October lines, but he, the Secretary, had pulled the President away from it. Dobrynin had complained about this to Moscow.

Dinitz asked the Secretary who in the Secretary's opinion should supervise the non-military supply. The Secretary replied that he felt this should be the UN but he had not felt entitled to negotiate this point. Egypt wants the UN to be on the bridges to the East Bank on the Canal, and had agreed on UN supervision.

The Prime Minister stated that according to our military experts the present lines are impossible and can be maintained only if both sides scrupulously refrain from fighting; but since the cease fire was supposed to go into effect, there has, in fact, been no single day without any shooting from the Egyptians. This is no cease fire nor can the blockade be reconciled with the cease fire. What this means is that Egypt has not in practice accepted the cease fire and has even sent helicopters across our lines (some of which we knocked down).

The best way would be to separate the forces.

The Secretary said that the Shah had written to the President opposing the retention of the status-quo(?), and the Shah is a friend of Israel. It would be impossible for Sadat to accept the transfer of all of his forces from the East Bank to the West Bank. Neither will the President favor this proposal when he realizes the pressure from the other side that will be exerted. The Secretary therefore suggests ~~that~~ the possibility of exchanging the Third Army

against the Israeli forces on the West Bank.

The Prime Minister reminded the Secretary that Israel didn't start the war nor did Israel lose the war. None of the wars in the past are comparable to what happened in the last few weeks; it isn't only the casualties themselves, but because Israel is a small country, we all know each other. It is as though we are one big family and every single casualty has its effect on everybody else. Israel cannot be expected to take all this and then hand Sadat a victory. It is clear what Sadat and Assad wanted when they started this war: Assad wanted Galilee (and Sadat the rest of Israel).

The Secretary said that this may all be true but it doesn't change the situation. He, the Secretary, tried to be a friend of Israel and it was not he who was our problem. When the Prime Minister sees the President at 12 today, she will find she cannot get the commitment she wants. The Secretary could put Bush in charge of the whole issue, perhaps he can make a better job of it with the President. These are the facts, and whether they accord with justice or not is irrelevant. For five years the situation has been under control, but it is now getting out of control. The airlift was almost on the point of being stopped. The Israel proposal for the complete swapping would be refused by the United States and this would separate the two countries from each other.

The Prime Minister then suggested that in that case let both sides observe the cease fire as of now and that there be no American support for the UN demand to go back to the lines of 22 October. The blockade must be lifted, there must be an immediate exchange of prisoners of war and then Israel would consider a continuation of the non-military supplies to the Third Army, which would be under joint UN and Israel inspection.

As an example of how the Egyptians work, the Prime Minister told the Secretary that the first truck of the convoy contained filter cigarettes, the second one biscuits, and only the third had jerry cans with water in it, and even that only in small quantities. Returning to the main issue, the Prime Minister said that the

condition for that would be that there would be no pressure on us on the 22 October lines.

The Secretary gave his opinion that the Egyptians won't agree to that. The Secretary had tried to avoid any definition of the October 22nd lines and has no intention of doing so now. He understands the Israel position and doesn't think it unreasonable, but the Prime Minister must understand the combination of circumstances prevailing at the present time. Among other things, there are daily letters from Heath and Pompidou to the President.

The Prime Minister said, in that case, whom should we rely on? The Secretary continued that the situation was very complex and that the Jewish Senators cannot exert pressure. The Secretary complained about the Washington Post which in the past had harassed him on being too tough on Viet Nam, while the same paper was now developing a tough line on Israel. The Secretary was angry about Kraft's article datelined Tel Aviv, but he wasn't going to do anything about it now.

Dinitz injected that the only thing the Embassy did was to urge the paper to write an editorial praising the President for his stand. The Secretary continued that many people have been talking to the President and taking an anti-Israel stand.

In view of the Secretary's forthcoming trip, the Secretary felt that time could be gained until he gets to Cairo next Wednesday, provided that in the meantime another non-military supply convoy is permitted to pass through to the Third Army. This would also help the Secretary to ward off the Russian proposal of supplying the Third Army by helicopter. It wouldn't matter at what rate this convoy was proceeding and how many trucks were waiting as long as there was a convoy agreed upon. It was necessary to find a way to prevent the UN to adopt another Security Council Resolution forcing Israel to go back to the October 22nd lines. In the meantime, the Secretary could "hold the line;" the Pentagon had suggested that Israel should be made to open the road for the Third Army, but that he, the Secretary, had suppressed the Pentagon's suggestion by telling the President that Israel's presence there was needed to get the oil embargo lifted.

At this point, General Yariv proposed that the issue of the supplies and the Third Army and that of the 22 October lines be separated from each other. The problem of the Third Army could be discussed with the Egyptians in the context of the blockade and the prisoners of war. Yariv related the proposal that he had made at his meeting with the Egyptian General (about the complete exchange of forces on either side of the Canal) and the reply that he got from the General ~~which~~ was close to the first phase of the proposal made to the Secretary yesterday by Fahmi. The two issues should be separated from each other and discussed separately.

The Prime Minister said that Fahmi's plan in toto was ridiculous since what it asked for was that Israel return to Egypt all the territories up to the 67 war lines.

The Secretary said that it won't be long before the United States will support such a proposal... Israel has to know the facts of life and that was what the Secretary was trying to tell the Prime Minister: On Tuesday night the President practically was ready to accept the demand for the implementation of the decision on the October 22 lines and Dobrynin might get a commitment on that when the Secretary was away. The Russians had wanted to send a senior Soviet and American official to Cairo ~~for this purpose~~ and they are incensed at the Secretary for having prevented it. The British and the French are even worse than the Russians and address daily appeals to the President and in addition, the oil people in America and others are pressuring the President all the time. The Secretary's only criticism of Israel was that she was too honest and her diplomacy was not complex enough. It is a question of style. Perhaps Israel could accept the October 22nd lines in principle; since nobody knows where these lines are, nothing much could happen. In the meantime, the non-military supplies would continue, under UN supervision and also Israel supervision, if that is necessary.

The Prime Minister said that this was impossible and would not be accepted in Parliament. She said that for the first time she experiences serious differences of opinion with the military on the government policy.

Yariv reiterated that from his experience in his talks with the Egyptian General, he felt that the Egyptians were very concerned about the Third Army and that this was paramount to them at the moment and that if the Americans would support Israel in its stand on the October 22 lines, an arrangement could be worked out on the supplies to the Third Army. On the question of the October 22nd lines: there are now 2 plans for the disengagement of forces and this issue should be discussed separately and maybe something could be worked out.

The Prime Minister said that there cannot be a situation where the Egyptians get anything they want. The fact is, the more they get the more they want, but the Egyptians know that only America can really deliver.

The Secretary said that he can only point to the American position as he had outlined it to her, and the Prime Minister retorted that if this is indeed so, Israel will not accept it and will fight if necessary.

The Secretary said that the President was in a peculiar position because the changes in the Israel position, took place after the cease fire.

He thought it was conceivable that if Israel agrees to put the road under the UN, it can get back the prisoners of war, but it could not get the lifting of the blockade.

The Prime Minister said that lifting the blockade was part of the cease fire. She will tell the President that Israel was prepared to observe the cease fire in its present positions and also make arrangements to facilitate its observance; if such arrangements were not possible, then the cease fire itself must be observed and lifting the blockade was an essential part of the cease fire. The Prime Minister also pointed out that the Egyptians were still refusing the exchange of prisoners of war.

Here an argument ensued, with the Secretary pointing out that Israel also failed to observe the cease fire by not stopping at the October 22nd lines, and the Prime Minister pointing out that it

was the Egyptians who continued to fire and that Israel could not be expected to hold back; the Secretary saying that if it was possible to accept the cease fire before Israel had made its advance, why was this impossible now; the Prime Minister pointing out that the Egyptians had not asked for a cease fire at an earlier stage (implying that on the 22nd of October the Egyptians were already in a bad position and that was why they agreed to a cease fire at that stage.)

The Secretary said that this may not be just, but Israel would have to live with it. The President is not going to argue with the Prime Minister, but he will do what he wants. If Israel doesn't help the Secretary gain time, its position will worsen.

The Secretary thought that it was conceivable to link the prisoners of war issue to an agreement on UN presence on the road with Israel staying where it was; the Prime Minister asked if this meant if Israel would give up the roads or grant the UN the right to inspect the convoys. The Secretary felt that this would make it easier to get the Russians off his back, provided an agreement in principle was reached to return to the October 22nd lines, but never finding out where that line is.

The Secretary said that what he needed was time, and that something had to move up until the time he gets to Cairo, and that means that Israel should permit more trucks to pass through. If the Prime Minister insisted on the position that she outlined and tells it to the President, the President is liable to act unilaterally.

The Prime Minister ^{asked} ~~said~~ whether she can state in the Knesset that there will be no more trucks until the exchange of prisoners of war, or at least the return of the wounded prisoners and the observance of the Geneva Convention with regard to the other prisoners.

The Secretary said he could conceivably propose a deal to Fahmi, but Fahmi might well reject that on the spot and the situation would be critical. It would be better to gain time until Wednesday when he could talk to Sadat about the road and not about the final settlement.

He could tell Sadat that he had spoken to the Prime Minister and made proposals to her, but she had to get approval from the Cabinet and in the meantime, more trucks would be permitted to pass through.

Even if Fahsi would accept such an idea, it would deprive the Secretary of the subject for the conversation with Sadat on Wednesday.

The Prime Minister asked (with reference to the Russian threat to use helicopters for the airlift) whether the Russians can do anything they want? True, Israel is only a people of 3 million and there are many forces against it. But the question remains, can the Russians bully Israel like they did Czechoslovakia, or can the United States stop them and tell them to keep out.

The Secretary said that the United States did that last week, but cannot repeat that every week or there will be a revolution here. Congress will oppose sending American troops to the Middle East and there is a resolution to that effect now before Congress. Also, as the press reports, this will be impossible for internal reasons. This is the stand that emerges from every meeting of the President with the leadership of Congress. There was even an American element that wanted a joint American-Soviet force to land in Cairo that the Secretary warded off with the help of General Naig. A common strategy between him and the Prime Minister must be devised which would help delay undesirable developments. Also, somebody might make a mistake which we could utilize. When the President's popularity is down to 30% his capacity for action is severely limited.

The Prime Minister stated that Israel had far more support in the United States than was expressed by the Jewish vote, to which the Secretary replied that anti-semitism was now highly popular in the United States.

The Prime Minister related that German Foreign Minister Scheel, who was not a particular friend of Israel, had stated a few days ago that the situation now was very similar to what happened in 1930.

The Secretary continued that now that the United States has attacked all its allies in Europe and cancelled Schlesinger's trip to NATO, the European allies might make some noises; but as soon as things get tough again, they will cave in once again. The President doesn't know all of the details and there is no point in debating them with him.

Yariv said that time is what Israel needs, and with supplies on the road, we can keep going until Monday. The Secretary said that in that case we will have the Russians on our hands again.

The Prime Minister raised the question of the prisoners of war in Syria and the great danger facing them. The Secretary said that the truth doesn't matter nor humanitarian considerations. For example, he said, he was astonished when he learned that there were 100 trucks in the convoy. The Prime Minister asked where the figure of 100 was born, and Yariv said he was just confronted by the fact. The Secretary said his theory was that we should have permitted only 20 trucks in the initial stage and then started "working out modalities." This may not be a very honest tactic but it worked in North Viet Nam where he made 3 different proposals a week. The Secretary continued that he could propose to Fahmi what the Prime Minister has said: that in exchange for the return of the prisoners of war and the lifting of the blockade, we would permit UN forces to join the inspection on the road and then discuss with the Egyptians the 22 October lines in the context of disengagement of forces. If that happens, then the Russians, British and French will land on the Americans and he, the Secretary, will have to come back to Israel. There will be nothing for him to work on in Cairo, while at the UN Sadat will have a big victory.

Dinitz again mentioned the prisoner of war issue and the Prime Minister mentioned the figures for Israeli and Egyptian prisoners. The Secretary said that according to the Egyptians, the figures for Egyptian prisoners of war in Israeli hands include large numbers of civilians. Yariv rejected this claim.

The Secretary said he thought there was a chance, although with little real basis to it, that he could push the idea of Israel getting off the road and the UN taking its place. The Prime Minister recalled the practise of our own convoys through Jordanian lines (to Mount Scopus) and stated that she would insist on joint UN and Israel inspection of the convoys. Also, she would insist on the complete exchange of prisoners of war and the lifting of the blockade. All this too depends upon the approval of the Cabinet. The Prime Minister said she was prepared to suggest on her own responsibility that if all wounded are returned, the blockade lifted, and ^{release} of all the other prisoners of war submitted within the next 48 hours, Israel would permit a limited number of trucks, up to the time when all prisoners are, in fact, released.

There was a further exchange on Bab-el-Mandeb blockade with the Secretary giving his opinion that it would be impossible to get the Egyptians to lift it at this stage, and the Prime Minister pointing out that this blockade does great harm to the Shah and that this blockade was no different from the one at Sherem-el-Sheikh.

Gazit suggested that the Secretary emphasize the fact that there are talks going on between the Generals for the two sides, to which the Secretary replied that if he did that, the Egyptians would simply stop the Generals from meeting. "You have no appreciation of the situation." The Prime Minister said whether that means if we did appreciate the situation, we should accept everything and the President's suggestions would only be the beginning. The Secretary said that buffers must be created, such as his proposal 3 years ago of an interim arrangement. If Israel takes an absolute position, she will be confronted by imposition. The Prime Minister asked if this meant if Israel had no choice. The Secretary denied that he meant that.

The Secretary then suggested that he and the Prime Minister discuss what she was going to tell the President at the meeting later in the day. The Prime Minister stated that she wanted to discuss with the President the question of further military supplies and that there was a list of urgent requirements including planes, tanks and anti-missile

equipment. The Prime Minister recalled that the cease fire arrangement in 1970 included provision for a stand-still, but when this was violated by the Soviets and the Egyptians, no one could do anything about it. She would also wish to tell the President that we ^{should} have a disengagement of forces or at least that the cease fire is fully observed. Here, the Secretary injected that in that case, the President will tell you to go back to the 22 October lines. The Prime Minister said again that nobody knew where the lines were and the Secretary asked what would be done if the UN passes another resolution about the 22 October lines, so why not discuss it in advance. The Prime Minister said that we were prepared to discuss things with the Egyptians and that if it should come to that point, we would discuss things first with the United States. She asked what was happening with Syria and the Secretary said the Syrian Deputy Foreign Minister was coming to see him on Saturday. The Prime Minister stressed the danger to the life of every prisoner of war in Syria, and told the Secretary that we have conclusive evidence that some prisoners of war have, in fact, been shot. The Secretary injected that the meeting with the President had to include the discussion of peace. The Prime Minister continued on the Syrian prisoner of war issue, and pointed out that Syria was committed to the cease fire and ~~while~~ she understands the difference in position with regards to Syria, it is intolerable that because they are what they are, they should get away with everything.

The Secretary again proposed that when the trucks of the present convoy are unloaded, we permit another convoy of 50 trucks, so that another few days go by. The Prime Minister asked what would be the Egyptian quid pro quo, and the Secretary said that he thought this should be the return of the wounded and the list of the other prisoners of war. The Prime Minister said it should also include the lifting of the blockade, but the Secretary gave his opinion that they wouldn't agree to such a proposal and insist on the return to the 22 October lines. The Secretary returned to the discussion concerning the forthcoming meeting with the President, and again suggested that no details be mentioned and that the Prime Minister should tell the President that it was a painful decision to make, but that she would agree to another convoy because otherwise a catastrophe might occur.

The Prime Minister recalled that the United States itself had waged bitter struggle for the release of prisoners of war, and why shouldn't Israel be able to do that. She told about losses Israel suffered, and the Secretary suggested she discuss the problem of the prisoners of war with the President. Furthermore, he thought the Prime Minister had the choice of either telling the President that we would not return to the 22 October lines, or tell him Israel is ready to discuss this with the Egyptians provided this was done as a thing in itself and not in the context of supplying the Third Army. The Secretary pointed out that he was trying to get USSR and the UN off Israel's back, but that he would tell Fahmi that the Prime Minister had to have government approval for her decisions. The Secretary further suggested that the Prime Minister tell the President that there would be an additional convoy. He further suggested for his trip to Cairo that he wanted to be authorized to say that he had submitted a proposal to Israel which would include the possibility of UN control over the non-military supplies to the Third Army, the question of the prisoner of war exchange, and the lifting of the Bab-el-Mandeb blockade, providing that Israel would discuss the 22 October lines. And that on this question, he assumed that Israel would not agree easily.

Dinitz asked whether this proposal included joint inspection by the UN and Israel. The Prime Minister insisted that it would have to be joint inspection and we couldn't depend on Indians, Swedes, and Yugoslavs to do the checking on their own. The Secretary said it was not inconceivable that Israel would be forced back to the 22 October lines and wind up with a joint U.S.-Soviet position. The Prime Minister interjected that it wouldn't make too much difference. The Secretary said perhaps he could say that the UN would do the inspecting with Israeli representatives looking on. That point was never discussed with Egypt. The second point the Secretary wanted to know was whether the Prime Minister was ready to accept the formula of "discussing with Egypt the 22 October lines." The Prime Minister said that for this she needed Cabinet approval. The Secretary said he would tell Fahmi that he had told the Prime Minister everything and that when trucks are unloaded there will be no interruption.

The Secretary will also tell this to the Russians, this, on condition that the Egyptians release the wounded prisoners of war, give the lists of the other prisoners of war, and permit the Red Cross to visit them. The Secretary said he will communicate with the Prime Minister from Cairo. He will tell Sadat that he may be able to sell some proposals to the Israelis. Dinitz said if the Prime Minister should go to the Cabinet with such a proposal, there must be an understanding with us that we must not be forced off the road. The Secretary said he would say that the United States does not know where the 22 October lines are, and that he will propose to tell this to the President. The Prime Minister emphasized that all she agreed to was to the proposal to the Cabinet to discuss the 22 October lines with Egypt. The Secretary said he didn't know what the Egyptians would agree to. What he proposed to do on Monday was to present them with an impossible proposal and come back on Wednesday and say he had obtained some concessions.

Towards the end of the meeting, it was agreed that a summary of the proposal ^{that} Israel would agree for the Secretary to tell Sadat about would be prepared in writing. ^{idea re fr.} The Prime Minister also ^{did not} propose further military support. The Secretary gave some explanation on the subject and also said he hoped it would be possible to have further meetings with the Prime Minister concerning peace negotiations and a common strategy for that. The Prime Minister asked if there was a time-table and the Secretary replied that the Russians suggested ^{that} in November that senior U.S. and Russian representatives meet in Cairo and asked the President to assign his representatives for peace negotiations. The Prime Minister remarked that auspices of the Americans and Russians were lopsided against Israel.

It was agreed to prepare a summary of the proposal mentioned above, and to have further meetings.